

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2002-2003

3 oktober 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de problemen rond de vrije nieuwsgaring bij belangrijke sportmanifestaties

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het verzoenen van het recht op vrije nieuwsgaring met exclusieve uitzendrechten

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken, Buitenlands Beleid en Cultuur, over de toepassing van het decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de betrokkenheid van de gemeenteraad bij het toekennen van straatnamen

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het ontbreken van fuifzalen voor de jeugd en de ingewikkelde regelgeving bij het inrichten van jeugdfuiven

Vraag om uitleg van de heer Jo Vermeulen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de toekomst van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 3 oktober 2002

VOORZITTER : De heer Jos Stassen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.04 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de problemen rond de vrije nieuwsgaring bij belangrijke sportmanifestaties

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het verzoenen van het recht op vrije nieuwsgaring met exclusieve uitzendrechten

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Keulen tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de problemen rond de vrije nieuwsgaring bij belangrijke sportmanifestatie, en van de heer Schuermans tot minister Van Mechelen, over het verzoenen van het recht op vrije nieuwsgaring met exclusieve uitzendrechten.

Ook de heer Mahassine heeft een vraag gesteld hierover. Deze was reglementair te laat, maar ik meen dat we hem ook voldoende ruimte kunnen geven om zich hierbij aan te sluiten.

De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, blijkbaar ben ik niet de enige die door deze problematiek werd beroerd. Deze casus raakt de kern van het principe van de vrije nieuwsgaring. Ik heb mijn vraag ingediend naar aanleiding van het concrete voorval van het weigeren van de toegang aan TV Limburg tot de Champions League-wedstrijd tegen AEK Athe-

ne. Mijn eerste reactie was toen dat onze openbare omroep, de VRT, hier in de fout was gegaan en onrechtvaardig streng was geweest. Naderhand bleek dat ik iets te snel was geweest met die conclusie, en dat we hier vooral te maken hadden met de UEFA. De Europese voetbalcompetitie hanteert wat dit betreft blijkbaar een eigen reglementering die zeer streng is. Dat geldt tegenwoordig trouwens voor bijna alle grote internationale sportmanifestaties, of het nu gaat over de UCI, het boksen of wat dan ook.

Het verhaal is bekend. Ik heb geen moeite met exclusiviteitscontracten op zich. Deze bestaan en moeten worden gerespecteerd. De vraag is alleen op welk domein men die exclusiviteit laat gelden. Wat het concrete geval van het voetbal betreft : speelt dit binnen de lijnen van het voetbalveld of behelst dit ook het hele stadion en zelfs de omgeving errond ? Want wat was het probleem waarmee TV Limburg werd geconfronteerd ? Andere regionale omroepen zouden trouwens hetzelfde aan de hand hebben. TV Limburg wou sfeerbeelden en supporters filmen, net als andere bezoekers, prominent of minder prominent. Ook de hele sfeer rond het stadion wou men weergeven. Men moet beseffen dat een dergelijke uitzending bij hen meestal de dag nadien op het scherm komt. Ondertussen heeft de echte voetballiefhebber de doelpunten die al dan niet zijn gevallen aan de goede of de verkeerde kant – gisteren was het aan de verkeerde – al veelvoudig kunnen bekijken en de commentaar kunnen horen.

De meerwaarde voor de regionale zender is dat die een sfeerbeeld op het scherm kan brengen van wat een dergelijke voetbalwedstrijd teweegbrengt. Eigenlijk komen we hier bij de kern van de opdracht van de regionale oproepen. Wie KRC Genk zegt, zegt Limburg. Ik ben niet chauvinistisch, dit is gewoon de realiteit. Abonnementen en bezoekers bewijzen dat de hele provincie hierdoor wordt gemobiliseerd. Een regionale omroep als TV Limburg

Keulen

kan vandaag niet bestaan als hij KRC uitkomt in zijn berichtgeving. Dan doet hij immers zijn kijkers een fundamenteel onrecht aan, net als de ploeg, onrechtstreeks. KRC Genk is een succesverhaal, vooral ook als men het heeft over het multicultureel samenleven. We weten dat dit geen eenvoudige opdracht is, maar bij KRC Genk slaagt men daarin. Zoiets geeft me steeds het geloof dat we dat ook nooit mogen opgeven. Mits een goede omkadering en goede afspraken kan dat allemaal.

Maar dit kan net zo goed gebeuren in andere provincies. Als Club Brugge morgen opnieuw zou mogen spelen in de Champions League en het moet een wedstrijd spelen tegen Real Madrid, dan zou hetzelfde kunnen gebeuren. Hoe kan men als regionale zender bestaan als men dit moet uitkomen in de berichtgeving? Als het zou gaan over elk ander domein in de berichtgeving zou de verantwoordiging groot zijn. In de sport schijnt dat alles echter te kunnen. Het ergste is dat we ons daarbij neerleggen. Wat Formule 1 betreft, heerst de wet van paus Ecclestone. Hij heeft terzake een onfeilbaarheid die deze van de heilige man in Rome overstijgt.

Dit zijn dus mensen die regels opleggen waarbij we ons als maatschappij – misschien noodgedwongen – moeten neerleggen. Maar we hebben ook ooit een soortgelijke situatie gehad met de voetbaltransfers. Ik verwijs naar het arrest-Bosman. Ook van die praktijken zei iedereen dat het ging over een traditie die ingeburgerd was en dat men zich ernaar moest schikken, tot een brave man, die bij een club was aangesloten, dit alles onderuit heeft gehaald.

Exclusiviteit bestaat en moet worden gerespecteerd. Daarmee heb ik geen moeite. Maar tot hoever gaat dit? Waar trekken we de grens? In welke mate kunnen de media dan nog hun werk doen? Ik wil het vergelijken met multinationals die hier komen functioneren. Ik kan begrijpen dat die ook hun eigen praktijken hebben. Maar als een multinational als Ford in Genk opereert, dan vinden we het toch evident dat die rekening houdt met onze milieuwetgeving, met onze wetgeving inzake ruimtelijke ordening, met ons arbeidsrecht en sociaalzekerheidsrecht. Ik kan me voorstellen dat ze daar in Detroit soms ook wel anders over denken dan wij. Maar wat dit betreft, vinden we het evident. Als het over de sport gaat, dan is dat minder evident.

Waar begint en eindigt het principe van de vrije nieuwsgaring? In welke mate willen we dat laten

gedijen zoals het nu is? Of moeten we proberen zelf op een of andere manier duidelijke lijnen te trekken, zodat die berichtgeving vrij kan zijn en maximaal kan worden gebracht?

Dan kom ik tot de rol van de exclusiviteitshouder, de VRT. Ik heb er geen probleem mee dat dit contract bestaat. Maar de vraag rijst hoe een dergelijke grote openbare omroep omgaat met regionale omroepen. Ik vang geluiden op dat het vaak gaat over een verhouding waarin de grote de kleine omroep zijn wil oplegt, en dat soms op een zeer strenge manier. Daar zijn klachten over. Als men bepaalde beelden wil gebruiken, hoe worden die rechten aangerekend? Als we het hebben over het principe van de vrije nieuwsgaring, dan meen ik me te herinneren dat rechten nadien niet meer in rekening worden gebracht. Wel mogen technische kosten worden aangerekend. Maar blijkbaar is de rekening zo hoog dat de technische kosten voor een deel de rechten dekken. Dat is toch wat me ter ore komt. Is dat zo? Laten we dat verder op zijn beloop? Moeten we het debat misschien niet eens voeren over de manier waarop de grote spelers op het terrein, dus de VRT en de VTM, omgaan met hun kleinere collega's? Die zijn dan misschien kleiner wat het zendgebied betreft, maar ze vervullen toch ook een fundamentele opdracht. Het kijkersbereik van regionale omroepen is in relatieve cijfers uitgedrukt gigantisch groot. Voor veel mensen begint een avond televisie nu eenmaal met het nieuws op de regionale zender.

Ik kom tot mijn vragen. In mijn betoog heb ik nog wat bijkomende vragen geformuleerd. Ik zou u zeer dankbaar zijn, mijnheer de minister, mocht u daarop kunnen antwoorden, mocht u daar ook al een mening over hebben. Hoe ver mogen en kunnen exclusiviteitscontracten reiken? Moet de draagwijdte van dergelijke contracten niet beperkt blijven tot de rechtstreekse verslaggeving van de wedstrijd zelf? Is in dit concreet geval van de wedstrijd tussen Genk en Athene op 13 september – dat eigenlijk een casus is, want dit geldt voor alle regionale omroepen – sprake van een inbreuk op het principe van de vrije nieuwsgaring? Komt het principe niet op de helling te staan bij de huidige manier van werken bij belangrijke sportmanifestaties, met name via exclusiviteitscontracten die dan zeer ruim worden geïnterpreteerd? Geeft de huidige decreetgeving voldoende bescherming aan het principe van de vrije nieuwsgaring, of bent u van oordeel dat deze decreetgeving moet worden verwijfd en verstrakt?

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik was verrast dat het recht op vrije nieuwsgaring, dat door het Vlaams Parlement decretaal verankerd is, op de helling kwam te staan naar aanleiding van de wedstrijd tussen Racing Genk en AEK Athene. Mijnheer de minister, u staat voor de uitvoering en het waarmaken van dat decreet. Op welke manier kan dit recht worden gegarandeerd ?

We stellen vast dat erkende omroepen met het decreet in de hand, worden geconfronteerd met de interpretatie van bepaalde houders van exclusieve uitzendrechten, in dit geval de UEFA, die dat via een onderaanneming hardmaakt. Ze worden geconfronteerd met een tegenstelling tussen het recht op vrije nieuwsgaring en exclusieve uitzendrechten. Dit blijkt geen probleem te zijn voor de nationale competitiewedstrijden, waar een overeenkomst bestaat tussen de regionale omroepen en de VTM, om onder bepaalde voorwaarden verslaggeving te kunnen doen. Het was wel een probleem voor de Champions League, waar blijkbaar enkel het harde financiële belang speelt. De regionale dimensie, de verslaggeving en de sfeerbeelden zijn hierbij van geen tel. Door een uitspraak van de rechter in kortgeding heeft TV Limburg het verbod gekregen om sfeerbeelden te maken.

Als decreetgever zijn we niet blind geweest voor exclusieve uitzendrechten. We hebben dat met zoveel woorden in het decreet opgenomen, en precies bepaald onder welke voorwaarden een en ander mogelijk is. Het is duidelijk dat wanneer bepaalde omroepen veel geld veil hebben voor bepaalde manifestaties, we dit niet zomaar te grabbel kunnen gooien. Er moeten dus precieze decretale bepalingen zijn die de toets van de praktijk kunnen doorstaan.

Voetbal is één aangelegenheid, maar ook vroeger werd TV Limburg geconfronteerd met een vergelijkbaar verbod tijdens het wereldkampioenschap veldrijden. Waar gaat dat naartoe ? Vandaag gebeurt dat voor het maken van beelden in de rand van een sportmanifestatie, morgen weert men misschien de radio, overmorgen verbiedt men om beschouwingen en sfeerbeelden te maken van de dag ervoor en erna.

Mijnheer de minister, op welke manier wilt of kunt u het recht op vrije nieuwsgaring beschermen ? Of wordt u een machteloos minister, zoals dat is gebeurd met voormalig minister Vandeputte, die zijn

ervaringen in het boek 'Een machteloos minister' heeft verwoord ?

De voorzitter : De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me volledig aan bij de vorige sprekers, maar ik wil daar nog een vraag aan toevoegen. Mijnheer de minister, vindt u het billijk dat zenders, zowel de openbare als de andere nationale, bepaalde rechten gebruiken om er financieel voordeel uit te halen of als pasmunt te gebruiken om afspraken in verband met het doorgeven van beeldmateriaal te maken ? Wordt hierdoor het principe van de vrije nieuwsgaring niet geschonden ?

Het gaat niet alleen over de bewuste voetbalwedstrijd. Voor de nationale voetbalcompetitie bestaat een contract tussen de nationale voetbalbond en de VTM. Ik hoor uit andere provincies dat regionale zenders zelfs moeten betalen voor wedstrijden waar de VTM niet aanwezig is. Ze moeten dus niet zeggen dat dat technische kosten zijn. Dat heeft daar in de verste verte niets mee te maken. Waar eindigt dat allemaal ? Moeten we dat niet beter reglementeren ? Ik hoorde vanmorgen dat de Miss-Belgiëverkiezing exclusief aan Jambers werd verkocht. Kunnen we misschien de sfeerbeelden daarvan ook op TV Limburg te zien krijgen ?

De voorzitter : Samengevat kunnen we vragen of de Vlaamse reglementering opkan tegen het grote geld van de UEFA.

Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik sluit me in eerste instantie aan bij de ontgoocheling die zich sinds gisteravond meester heeft gemaakt van onze Limburgse vrienden, maar laten we daarvoor het nodige respect opbrengen. Het is niet alleen in het televisielandschap de groten tegen de kleinen, ook in het voetbal is dat zo, zij het dat de overwinning van onze Romeinse broeders lichtelijk gevleid was.

Ik werd opgeschrikt door de mededeling in de kranten dat trop te veel was voor TV Limburg, en dat ze naar de rechter stapten aangezien de minister niets deed. Ik heb op de dag dat het artikel verscheen, op 13 september, onmiddellijk een schrijven gericht aan TV Limburg, met onder meer de passus : 'In tegenstelling tot wat in het artikel

Van Mechelen

wordt geschreven, dien ik u echter mee te delen dat ik op geen enkele formele wijze op de hoogte ben gebracht van deze concrete problematiek.' Ik was dus absoluut niet op de hoogte van dat probleem. Diezelfde dag heb ik een schrijven gericht aan de heer Mary, gedelegeerd bestuurder van de VRT met de vraag tot opheldering. Ik was bijzonder tevreden dat TV Limburg me op 18 september bevestigde 'dat wij u tot op heden nooit formeel op de hoogte hebben gebracht van deze problematiek'. Ik wil wel proberen problemen op te lossen, maar dan moeten ze tenminste op een fatsoenlijke manier worden aangekaart.

De dagvaarding van TV Limburg op 11 september in kortgeding tegen de VRT was de culminatie van een hele reeks problemen die zich in de loop van de voorgaande 18 maanden hebben voorgedaan. Het was het topje van de ijsberg, en een uiting van terechte frustratie over de manier waarop een regionale zender werd behandeld door de grote omroepen. Dit heeft geleid tot een zitting in kortgeding op 17 september, waarbij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel een uitspraak heeft gedaan in deze zaak. Het is belangrijk om die uitspraak goed te analyseren om de discussie goed te kunnen voeren.

Enerzijds legde de rechter de VRT het bevel op om TV Limburg te machtigen om toegang te krijgen tot het stadion. Anderzijds werd TV Limburg gemachtigd om zich desnoods met behulp van de openbare macht toegang te verschaffen tot het stadion, onder verbeurte van een dwangsom van 1 miljoen euro per overtreding. De rechter voegde er telkens aan toe: 'dit evenwel onder alle beperkingen die de organisator bij toepassing van artikel 4 van het decreet van 17 maart 1998 heeft opgelegd aan het recht van vrije toegang en opname, en mits respect voor de materiële voorrang van de VRT'.

De VRT heeft onmiddellijk beroep aangetekend tegen deze uitspraak omdat ze volgens hem berust op onjuiste feiten. De rechter meende dat de VRT bevoegd zou zijn om accreditaties te verlenen aan andere cameraploegen, maar dat is niet het geval. Het zijn de clubs, samen met de UEFA, en met Team, de rechtenhouder van de UEFA, die daarvoor bevoegd zijn.

Inmiddels heeft ook TV Limburg dit via een brief op 24 september aan de VRT erkend. Dat probleem is dus van de baan. TV Limburg heeft zich in het kortgeding tegen de VRT voor het verlenen van een accreditatie om toegang te verkrijgen tot

het stadion, tot de verkeerde partij gericht. Het geschil tussen de beide partijen is inmiddels formeel bijgelegd.

Het is belangrijk om vandaag publiek te zeggen dat de grote bezorgdheid voor het functioneren en de rechten van Racing Genk ertoe heeft geleid dat TV Limburg het conflict niet op de spits wil drijven om de voetbalclub niet in moeilijkheden te brengen.

Hoever mogen de exclusiviteitscontracten reiken? Ik heb het verslag nagelezen van het decreet op de vrije nieuwsgaring. Dat was een bijzonder boeiende discussie indertijd in deze commissie. Mijn antwoord zal voor een deel terug te vinden zijn in wat we in deze commissie 5 jaar geleden hebben gesteld, en waarvan vandaag in de praktijk wordt bezworen dat het het enige goede uitgangspunt is.

Gelet op de overeenkomst tussen de UEFA en de UEFA-reglementeringen die de VRT heeft afgesloten met de clubs die deelnemen aan de Champions League, is het van belang dat die akkoorden worden gerespecteerd. De VRT heeft zich daartoe geëngageerd. Het is een contract tussen de club en de UEFA, tussen de UEFA en Team, en tussen de UEFA en Team en de VRT. Er zijn verschillende betrokken partijen. De VRT heeft een exclusiviteitsovereenkomst voor het uitzenden van de Champions Leaguewedstrijden in Vlaanderen. De VRT is evenwel gerechtigd aan de niet-rechthebbende omroepen, erkend door de Vlaamse Gemeenschap, om beelden af te staan met het oog op een korte verslaggeving in hun nieuws en actualiteitenprogramma's. In het contract tussen de VRT en de UEFA, dixit Team, is het recht op de vrije nieuwsgaring geregeld.

De VRT wordt beschouwd als de host broadcaster van de wedstrijden die in Vlaanderen worden gespeeld. Dat betekent dat de VRT de rechtstreekse uitzending verzorgt voor alle rechthebbenden van de UEFA die deze exclusiviteitsovereenkomst mee hebben ondertekend. Dat gebeurt volgens de zeer strikte UEFA-reglementering en de daarbij horende bepalingen, die zeggen dat de VRT als host broadcaster van de wedstrijden in Vlaanderen ook bevoegd is en de opdracht heeft tot het maken van sfeerbeelden van het publiek, spelers, enzovoort. De VRT heeft in datzelfde contract bedongen die beelden onder een aantal voorwaarden te kunnen afstaan aan de niet-rechthebbende zenders, conform het decreet op de vrije nieuwsgaring. Andere rechthebbenden uit andere landen en taalgebieden kunnen ook naar Genk komen, en moeten in contact treden met de rechtenhouder om onder zeer strikte voorwaarden toegang te krijgen tot het

Van Mechelen

veld, en onder de voorwaarden van de UEFA broadcasters manual en de club manual beelden te maken.

Dan zijn er ook de niet-rechthebbenden, zoals TV Limburg. Zij kunnen conform de UEFA broadcasters manual en de club manual een persaccreditatie krijgen van de organiserende club, waarna ze een normale perstoegang krijgen. Ze moeten echter hun camera's afgeven en krijgen die na de wedstrijd terug. Dan kunnen ze conform de manual beelden maken tijdens de persconferentie en in de mixed zone. Zo is dat afgesproken tussen de club, UEFA, Team en de host broadcaster. Dat zijn de spelregels die gelden bij de opnames voor die wedstrijden.

Is hiermee een inbreuk gepleegd op het principe van de vrije nieuwsgaring? Het decreet van 17 maart 1998 met betrekking tot het recht op de vrije nieuwsgaring beoogde 2 zaken te regelen: het recht van vrije toegang tot en opname van evenementen die in het Nederlandse taalgebied en Brussel zouden plaatsvinden, en het recht op korte berichtgeving ten aanzien van alle evenementen, waarvoor een omroep van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap exclusieve uitzendrechten heeft verworven voor de Vlaamse Gemeenschap. De VRT had bijvoorbeeld de rechten op de wereldbeker voetbal in Japan. De VTM heeft dan via het decreet op de vrije nieuwsgaring, het recht om de VRT te verplichten tegen de afgesproken financiële voorwaarden beelden af te staan, die de VTM dan in tweede orde mag uitzenden, bijvoorbeeld in het sportnieuws. Dat is geregeld in het decreet op de vrije nieuwsgaring.

Het recht op vrije toegang tot en opname van evenementen staat een beetje haaks op artikel 4 van het decreet. De organisator kan het recht op vrije toegang krachtens artikel 4 beperken om veiligheidsredenen en om hinder van het verloop van het evenement te voorkomen. In dat geval moet de organisator voorrang geven aan de omroepen die de exclusieve uitzendrechten hebben verworven. Het decreet geeft dus krachtens artikel 4 aan de organisator van het evenement de mogelijkheid om in die 2 gevallen, spelregels te bepalen waaraan de niet-rechthebbende zenders zich moeten houden als ze geaccrediteerd zijn.

Bovendien is voor sportevenementen het recht van opname conform het decreet beperkt tot opnames in de marge van dat evenement. De commissie was het erover eens dat het recht op vrije nieuwsgaring

niet zover kon gaan dat de exclusiviteit zou worden aangetast door zelf wedstrijdbeelden te maken. Dat gebeurt trouwens elke zondag zonder veel problemen. Alleen bij dit soort manifestaties zijn er duidelijk problemen.

Het recht op korte berichtgeving stond en staat niet ter discussie. TV Limburg kan van de VRT beelden verkrijgen van de wedstrijden van de Champions League, inclusief de sfeerbeelden die de VRT als host broadcaster moet maken van het publiek, de spelers, de sfeer, enzovoort. Dit geldt ook voor alle andere evenementen.

Voor het recht van vrije toegang en opname blijkt uit artikel 4 van het decreet dat de organisator beslist. In dit geval is dat dus Racing Genk maar ook de UEFA, gelet op het contract tussen Genk en de UEFA. In Genk hebben de mensen van de UEFA opgetreden tegen TV Limburg. Het is dus op basis van artikel 4 dat de organisator het recht heeft om te beslissen wie toegang krijgt tot het stadion. Het is niet de omroep die dat beslist. Voor een aantal andere evenementen gebeurt het dikwijls dat de organisator dat recht doorgeeft aan degene die de beelden maakt, omwille van de ervaring, dus de VRT. De rechter van eerste aanleg in Brussel heeft in zijn uitspraak in kortgeding dat standpunt gevolgd en artikel 4 overeind gehouden.

Enerzijds geeft men TV Limburg het recht om bijna manu militari met een dwangsom van 1 miljoen euro het stadion te betreden. Anderzijds zegt de rechter in zijn vonnis dat artikel 4 onverwijld van kracht blijft en dat op basis daarvan de organisator, in het kader van de veiligheid en de waarborg dat het evenement zonder hinder kan verlopen, de toegang kan regelen. Dit staat haaks op elkaar, en het was ook de reden waarom de VRT in beroep is gegaan tegen die uitspraak. Het kan dan later ook niet als een precedent worden gebruikt.

Afgezien van het feit dat TV Limburg de verkeerde partij heeft gedagvaard, bestond het recht om sfeerbeelden over te nemen van de VRT, om na de wedstrijd interviews af te nemen in de mixed zone, en om de persconferentie bij te wonen. Dit is allemaal zeer scherp gereguleerd, maar die bepalingen gelden ook voor de andere ploegen van de rechthebbende partij. Het is de VRT-sportdienst die de wedstrijd verslaat. Als bijvoorbeeld De Rode Loper het interessant zou vinden om beelden te maken, dan wordt die op dezelfde manier behandeld en geclassificeerd door de eigen omroep.

Tussen de wet en de praktijk zal een groot verschil bestaan, maar er zijn voorbeelden waar zich dat

Van Mechelen

heeft voorgedaan. TV Limburg kreeg een accreditatie als tv-observer die zonder camera's wordt toegelaten tot het stadion.

Hoe moeten we de praktijk regelen van het maken van beelden in de marge? Het ontgaat mij in welke mate de veiligheid in het gedrag komt en het vlot verloop van de manifestatie wordt gehinderd, als men beelden maakt van een Genkse supporter die een hamburger koopt aan een kraam. Ofwel proberen we het maken van beelden van een Genkse supporter bij een hamburgerkraam met 2 euro in zijn hand decretaal te regelen, ofwel proberen we te komen tot een code van de goede praktijk, en laten we het gezond verstand zegeviereren.

In december 1997 heb ik bij de bespreking van het decreet in deze commissie gezegd: '... waarbij de heer Van Mechelen een pleidooi houdt voor het invoeren van een systeem van vrije nieuwsgaring zoals dat in Frankrijk en Groot-Brittannië in voege is. Betrokkene verwijst naar Groot-Brittannië waar de copyright, design and patent act geldt.' Die wet heeft slechts een algemeen kader gecreëerd, dat later door een zogenaamde voluntary code to news access werd ingevuld door de omroep, een gedragscode dus die de omroepen met elkaar afspreken.

Bovendien hebben we toen een artikel 10 ingevoerd dat stelt dat de artikels 4, 5, 6 en 7 niet gelden wanneer de omroepen met elkaar een overeenkomst afsluiten. Het decreet op de vrije nieuwsgaring wordt buiten werking gesteld op het moment dat de omroepen een afspraak maken, wat de VRT en de VMM onmiddellijk na de goedkeuring van het decreet hebben geregeld.

Ik heb een gesprek georganiseerd met TV Limburg en de juriste van de VRT. De standpunten in deze aangelegenheid lagen niet zover uit elkaar. Er is een consensus tot stand gekomen die zich vertaalt in een accreditatie voor TV Limburg voor opnames van het wereldkampioenschap wielrennen in Zolder komende zondag. Dat probleem is dus van de baan.

TV Limburg blijft vragende partij om te vermijden dat het afhankelijk zou zijn van de willekeur van de VRT en de andere zenders. Daarom heb ik een brief gericht aan de heren Mary van de VRT, Van Thillo van de VMM, en Tillieux van VT4 met de vraag of het mogelijk is dat enerzijds de 3 grote Vlaamse zenders, 2 commerciële en 1 openbare, en anderzijds de regionale zenders rond de tafel gaan

zitten om een aantal afspraken te maken en een code van de goede praktijk te ondertekenen. De heer Hilven van TV Limburg en de heer Mary van de VRT zouden het initiatief hiervoor nemen. Aan de VRT wordt ook gevraagd om een transparante tariefstructuur te maken voor het aanrekenen van de kostprijzen van beelden.

De frictie tussen de VRT en TV Limburg is mede ontstaan doordat TV Limburg een exclusiviteitscontract heeft afgesloten met de VTM voor het operationeel samenwerken en het uitwisselen van beelden. Op een bepaald moment heeft men geweigerd om beelden aan de VRT te geven. Ik heb vriendelijk gevraagd om met dat soort spelletjes op te houden.

De afspraak is dat de eerste besprekingen starten in oktober, en dat we zo snel mogelijk tot een overeenkomst komen. De minister kan dat eventueel bekrachtigen door een mededeling aan de Vlaamse regering. Zo kan op een open en volwassen wijze worden samengewerkt tussen de openbare omroep en de regionale tv-omroepen, die decretaal de opdracht hebben gekregen om veel aandacht te besteden aan provinciaal nieuws. We proberen dus om het incident op die manier af te sluiten. Het spreekt vanzelf dat u en ik als decreetgevers het recht hebben om, als de omroepen elkaar niet vinden, de pen opnieuw ter hand te nemen. God behoeft ons hiervoor.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de minister, op het einde van uw verhaal moest ik denken aan het verhaal van koning Salomon, de wijsheid in persoon. Ik denk dat het goed is om de verschillende partijen samen te brengen. We hebben nu eenmaal de ervaring dat wanneer de sector zelf dingen kan afspreken, dat dan ook wordt gedragen en naderhand in de praktijk wordt toegepast. Ik heb daar dus een goed oog in. Mijn enige bekommernis is dat de UEFA misschien ultiem nog stokken in de wielen zou kunnen steken. Dat is natuurlijk koffiedik kijken, maar die bekommernis bestaat.

Het is ook goed om de verhoudingen rimpellozer te laten verlopen dan ze vandaag zijn met betrekking tot de facturatie en het gebruik en doorgeven van beelden. Ofwel giet men olie op het vuur of olie op de golven. We kiezen voor het tweede. Er zijn daar inderdaad ongelukkige dingen gebeurd. Een paar maanden of een jaar geleden werd voor dergelijke beelden per aangesneden minuut nog 8.000 frank gerekend, maar plots werd dat opgedreven tot bijna 30.000 frank. Dat doet inderdaad

Keulen

pijn. Men kan mensen niet meer pijn doen dan door ze financieel te raken. Als we daar nog uit geraken, dan denk ik dat iedereen gelukkig mag zijn. Als decreetgevers en leden van het Vlaams Parlement moeten we daar van dromen. De betrokken partijen uit de sector moeten zich kunnen vinden in wat u een code van goede praktijken noemt. Ik ben dus al bij al een tevreden mens, maar ik ben heel benieuwd naar het resultaat.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, ik ben helemaal niet tevreden met dit antwoord. Ik vind het goed dat u de Vlaamse mediaspelers rond de tafel brengt om bepaalde gedragscodes af te sluiten. Dat lijkt me gepast. Maar dit gaat voorbij aan de kern van het probleem, namelijk het feit dat een bepaalde omroep of club kan worden verplicht om het even welke overeenkomst af te sluiten met een gigant als de UEFA. Wanneer straks de UEFA in een nieuw contract oplegt dat men ook de dag voor en na de wedstrijd niet meer in de buurt van het stadion kan komen, en u gaat uit van een dergelijk contract om afspraken te maken, dan gaat u aan het doel voorbij. Het recht op vrije nieuwsgaring en vrije toegang slaat op alles wat te maken heeft met de randverschijnselen. Wanneer u erkent dat men ook mag opleggen dat die al evenmin toegankelijk zijn voor die erkende omroepen die geen exclusieve rechten hebben, dan gaat u in tegen de letter en de geest van het decreet. Daar mag u niet van uitgaan.

Minister Dirk Van Mechelen : Artikel 4 is duidelijk, mijnheer Schuermans. U hebt dat goedgekeurd.

De heer Eddy Schuermans : Wanneer we het hadden over het ontzeggen van het recht op toegang, dan had dit betrekking op de veiligheid. Wat hebben we toen bedoeld ? Bijvoorbeeld voor wielervedstrijden is het niet opportuun dat er 12 of 13 cameraploegen tussen het peleton door fietsen. Dat is geen goede zaak, het brengt de veiligheid in het gedrang. Toen we het hadden over het eventueel weigeren van toegang beoogden we helemaal niet het maken van sfeerbeelden in de marge van een voetbalwedstrijd. Ook het overnemen van beelden van die omroep die de rechten heeft, heeft enkel betrekking op de wedstrijdbeelden. We hebben nooit beoogd dat er ook voor het verslaan van de sfeer en randfenomenen zou moeten worden onderhandeld. Dat is nooit de bedoeling van de de-

creetgever geweest. Maar wanneer u aanvaardt dat de UEFA kan opleggen dat men ook voor die zaken sluitende contracten maakt en de toegang verbiedt, dan gaat u in tegen de letter en zeker tegen de geest van het decreet. Ik denk dus niet dat u zich kunt beperken tot het rond de tafel brengen van de Vlaamse actoren voor de toepassing van een en ander, hoewel dit een goede zaak is. Dit houdt echter geen verband met wat hier vandaag aan de orde is, namelijk het maken van beelden in de marge. Dat is een heel andere kwestie. Daar moet niet over worden onderhandeld. Dat is een recht.

De voorzitter : Dus u pleit voor een strenger maken van het decreet of het optreden van de Vlaamse overheid tegenover de UEFA.

De heer Eddy Schuermans : Dit decreet is duidelijk. We hebben terzake een goed decreet gemaakt. Het komt erop aan de toepassing ervan te garanderen. Indien we toestaan dat men contracten afsluit die regelrecht ingaan tegen het decreet, dan zit daar het probleem.

De voorzitter : De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine : Mijnheer de voorzitter, in tegenstelling tot de heer Schuermans ben ik wel tevreden met dit antwoord. Er zijn maar 2 mogelijkheden. Ofwel laat men de sector dat regelen, ofwel moeten we decretaal ingrijpen. Ik denk niet dat er veel andere mogelijkheden zijn. Ik ben heel tevreden dat men de 3 grote Vlaamse zenders en de regionale zenders afspraken met elkaar laat maken, zodat er een soort protocolovereenkomst komt tussen enerzijds die landelijke en anderzijds die regionale zenders. Mijn bekommernis is dat er een heel transparant systeem moet zijn voor het doorrekenen van de kostprijs. Dit is een heel belangrijk feit. Het is belangrijk dat we zeggen dat men geen belachelijke prijzen mag vragen voor het doorgeven van sfeerbeelden. Dat moet allemaal haalbaar blijven, en op een eerlijke wijze gebeuren. Het lijkt me inderdaad het beste dat de actoren dat zelf onder elkaar regelen. Indien ze er dan niet uit komen, zullen we eventueel opnieuw zelf tussenbeide moeten komen. Ik kijk uit naar die onderhandelingen.

De heer Eddy Schuermans : Ik begrijp niet hoe men kan aanvaarden dat er redelijke prijzen moeten worden bedongen voor het verslaan van de randfenomenen. Men moet daar niet voor betalen. U doet daar een toegeving die ongepast is. Het rond de tafel brengen van de partijen is onvoldoen-

Schuermans

de, omdat die partijen zelf worden geconfronteerd met een dictaat van een Europese organisatie. Die legt op hoe dit zal gebeuren en gaat voorbij aan het decreet. Indien we dit aanvaardden, dan mag men in Vlaanderen afspreken wat men wil, de UEFA zal zeggen hoe dit zal gebeuren. Men moet niet betalen voor iets dat decretaal gegarandeerd is, namelijk het verslaan van randfenomenen en sfeerbeelden.

De heer Marino Keulen : Dat geldt eigenlijk voor de berichtgeving in het algemeen, mijnheer Schuermans. Het geldt ook voor het nieuws, voor dingen die men dagelijks op het scherm brengt. Dit staat los van de problematiek van de Champions League en de UEFA. Dit is gewoon een gangbare praktijk, waarmee men dagelijks wordt geconfronteerd. Ik denk dat u de laatste opmerkingen van de heer Mahassine te eng opvat.

De voorzitter : De essentiële vraag is natuurlijk wie er moet toezien op het naleven van de decreetgeving. Moet de vraag hoe het decreet op de vrije nieuwsgaring moet worden geïnterpreteerd niet voor de rechtbank worden uitgevochten ? U geeft een interpretatie. Anderen geven een andere interpretatie. In een rechtstaat als de onze worden dergelijke zaken meestal opgelost via de rechtbank of via arbitrage. Dat is althans mijn persoonlijke inschatting.

De heer Eddy Schuermans : Maar we brengen onze omroepen in een lastig parket indien we als parlement zouden aanvaardden dat ze buiten het decreet extra verplichtingen opgelegd krijgen en ze moeten betalen voor datgene dat we decretaal hebben geregeld voor hen. We brengen hen zo toch in een zeer zwakke positie, ook voor de rechtbank.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, ik heb echt geen zin om in een politiek opbod terecht te komen. De grond van de zaak is te belangrijk voor alle betrokken actoren. Het gaat over een contract dat is ondertekend door Racing Genk en door de VRT, als host broadcaster. Nu moeten er een aantal afspraken worden gemaakt met de regionale zender om ervoor te zorgen dat ieder zijn ding kan doen. Mijnheer Schuermans, het staat u vrij om te proberen uw decreet van 1998 wat dat betreft te verfijnen. Maar ik herinner me nog heel goed het debat over artikel 10. Toen dat is goedgekeurd herinner ik me nog gezegd te hebben dat het

decreet op dat ogenblik voor 90 percent zonder voorwerp was geworden. Artikel 10 zegt immers : 'De betrokken partijen kunnen in onderling overleg afwijken van de bepalingen van de artikels 6 tot en met 9 van dit decreet.' Dus als de partijen tot een overeenkomst komen, dan is het decreet zonder voorwerp.

Waar ik voor pleit, is dat men in een samenwerking tussen de landelijke en de regionale omroepen tot de toepassing van artikel 10 komt, zodat het niet de decreetgever is die dit soort problemen moet oplossen, maar wel de partijen op het terrein. Die leggen allebei best enige volwassenheid aan de dag, om de Vlaamse kijker en luisteraar te bedienen.

Ik vind eveneens dat het niet aan de openbare omroep toekomt om 2 soorten tarieven te gebruiken, namelijk één voor de vrienden en één voor de niet-bevriende omroepen. De openbare omroep is tenslotte van onze Vlaamse Gemeenschap en heeft een decreetale opdracht. Regionale zenders hebben een decreetale opdracht. De tarievenstructuur tussen de openbare omroep en de regionale omroepen moet wat mij betreft zeer transparant zijn. Als TV Limburg op het terrein een aantal werkafspraken maakt met de VTM inzake cameraploegen, dan is dat het recht van deze zender. Dat staat los van het uitwisselingsbeleid en het tarievenbeleid tussen de openbare omroep en de regionale omroepen. Het is dat wat we in onderlinge consensus willen regelen, mijnheer Schuermans, en niet via opbod.

De heer Eddy Schuermans : We mogen niet toelaten dat het dispuut zich toespitst op wat al dan niet wordt overeengekomen door onze eigen zenders. Indien de VRT en de regionale zenders in toepassing van artikel 10 zouden overeenkomen op welke manier men dat recht op vrije nieuwsgaring garandeert, dan nog worden ze buitenspel gezet door wat het contract met de UEFA vooropstelt. Daar ligt het kalf gebonden. Dat is het probleem. Daar worden zaken bepaald die het onmogelijk maken om het decreet toe te passen. En daaraan gaan we hier voorbij. Dat is jammer.

Minister Dirk Van Mechelen : Dat is niet correct. In het contract dat de VRT als exclusiviteitshouder sluit met de UEFA staat dat de VRT gemachtigd is om alle beelden die worden gevraagd door te geven aan de niet-rechthebbende, aan het normale tarief. Dan gaat het ook om de sfeerbeelden van buiten de wedstrijd. De vraag is alleen : wie maakt die beelden ? Daar bepaalt het contract dat de VRT als rechthebbende, als host broadcaster, die beelden maakt en ze ter beschikking stelt, conform

Van Mechelen

het decreet op de vrije nieuwsgaring. Dat gebeurt trouwens in heel de wereld, mijnheer Schuermans. Ik heb me niet uit te spreken over de veiligheid en de organisatie van een Champions League-wedstrijd op het veld van Racing Genk. God verhoede dat dit een opdracht van de minister zou worden. Maar als daar een aantal afspraken worden gemaakt, dan moeten die ook worden nageleefd. Het enige dat ik niet duld, is dat er een spelletje pesten wordt gespeeld tussen de VRT en TV Limburg, omdat die laatste een overeenkomst heeft met de VMM. Dat kan niet. Er moet een transparant beleid zijn terzake, of het nu gaat over ATV, WTV of TV Limburg. Maar wie de beelden maakt, is een kwestie van organisatie. Het is trouwens Racing Genk die, als belangrijke partij en contractant met UEFA, 7,5 miljoen euro incasseert voor het feest begint.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Ik begrijp uit het betoog van de minister dat het de VRT is die als host broadcaster mee een rol speelt in die accreditaties. Als nu die actoren met elkaar werkbare afspraken kunnen maken, dan schieten we heel wat op. Het ideale is niet van deze wereld. We moeten er wel naar streven. Maar wat dit betreft, gaan we toch in de goede richting.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken, Buitenlands Beleid en Cultuur, over de toepassing van het decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandebossche tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken, Buitenlands Beleid en Cultuur, over de toepassing van het decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium.

De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, 'and

now for something completely different'. Mijn vraag vindt zijn oorsprong in een bericht dat begin september is verschenen in een aantal kranten, over het tentoonstellen van een Belgische oervogel. Hij is gevonden in België en vervolgens verhuisd naar Nederland, waar hij werd tentoongesteld.

Die oervogel heeft aanleiding gegeven tot een discussie binnen de archeologische wereld. Dat was een interessante discussie, vandaar ook mijn vraag. Het gaat over een Luikse vondst die in Nederland is beland, omdat de man die de vondst deed ze heeft verkocht in Nederland. In Vlaanderen zou hetzelfde probleem kunnen rijzen. Er is immers geen meldingsplicht voor paleontologische vondsten, wel voor archeologische vondsten. De omschrijving van archeologische vondsten is beperkt, namelijk die zaken die door de mens zijn vervaardigd of gebruikt. Dat is de definitie die men meestal hanteert, ook in het decreet. Mijn vraag is eenvoudig. Moeten we iets doen aan deze situatie? Ik moet eerlijk toegeven dat paleontologie niet meteen mijn grote specialiteit is. Maar ik weet dat daar nogal wat mensen mee bezig zijn. Moeten we als Vlaamse Gemeenschap op dit vlak niet optreden en een soort meldingsplicht invoeren voor dergelijke vondsten? In de kranten werd ook geschreven, en uiteraard terecht, dat niet elke haaiantand die wordt gevonden op het strand aan deze plicht moet worden onderworpen. Het gaat natuurlijk over kostbare vondsten, en niet over schelpen rapen op het strand van onze kust.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer de voorzitter, ik interesseer me voor wat de heer Vandebossche heeft gezegd. Ik ben gestuit op een catalogoog van een veiling waar paleontologische vondsten worden verkocht. Dan gaat het onder meer over eieren van voorhistorische dieren. Hoe dan ook, dit behoort duidelijk tot het wereldpatrimonium. Ik ben niet voldoende voorbereid, maar ik weet wel dat de Unesco zich niet alleen bezighoudt met wereldcultuurgoederen, maar ook met goederen die samenhangen met de oorsprong van de mensheid of het ons omringende dieren- of plantenrijk.

Ik zou voorstellen dat de bestaande dingen terzake – die ik momenteel niet voldoende ken, wat ik betreuer – zouden worden opgezocht, ofwel door uw diensten ofwel door ons. Binnen de Unesco zijn we monddood gemaakt door de Belgische ambassadeur. We klagen dat trouwens aan. Die man verstaat tenminste waarover het gaat. Ik weet waarom ik dat zeg. Zeven jaar geleden, toen ik kersvers

Verrijken

parlementslid was, heb ik hem gevraagd hoe het stond met de cultuurgoederen in Vlaanderen, en toen antwoordde hij dat er geen waren en dat er ook geen behoefte aan was. Ik heb het document terzake bijgehouden. We moeten onderzoeken of uw diensten die bevoegd zijn op cultureel gebied de bestaande voorschriften kunnen onderstrepen en toepasbaar maken in een decreet voor Vlaanderen, voor zover dat nodig is.

Ik veroorloof me een kleine uitweiding. De hele wereld weet dat de staten in het zuiden van de VS, zoals Utah en zo, het paradijs voor paleontologen zijn. De Amerikaanse wet bepaalt daar dat iedereen het recht heeft om te zoeken, maar niemand het recht heeft om er iets te verplaatsen. We zouden iets soortgelijks moeten bepalen. U kent het geval dat veel ophef heeft veroorzaakt, en dan gaat het niet over paleontologie, maar over humane wetenschap. Dan heb ik heb over onze voorouder uit het IJzeren Tijdperk die met zijn hoofd in Italië lag en met zijn benen in Oostenrijk. U ziet hoe ver het nationalisme kan gaan. Hij is uiteindelijk aan Italië gegeven nadat de Oostenrijkers onderzoekingen hebben gedaan. Dat is een voorbeeld voor u. De Unesco is daar tussenbeide gekomen. Dit moet worden onderzocht. Het is veel ingewikkelder dan we denken. Maar één ding staat vast : dit mag niet worden verplaatst wanneer de wetenschap het heeft aangewezen.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het klopt inderdaad dat ons decreet met betrekking tot de bescherming van ons archeologisch patrimonium geenszins rekening houdt met het paleontologische gegeven. Het decreet bepaalt dat archeologie en archeologische resten moeten worden begrepen als culturelementen waaruit duidelijk blijkt dat de mens heeft ingegrepen in een bepaalde situatie. Dat kan gaan over stenen die hij heeft bewerkt, of de bodem die hij heeft bewerkt, over bewijzen dat er landbouw of jacht is geweest.

Ik begrijp goed het probleem dat u aankaat. Toch ben ik huiverachtig om het decreet met betrekking tot archeologie te vermengen met een decreet waarin ook de paleontologie zou worden ingebracht. U weet dat we strikt zijn, en steeds strikter worden, wat het archeologisch beleid betreft, dus met betrekking tot wat we onze monumenten onder het maaivlak noemen. In dit land, en vooral

in Vlaanderen, is er zeker door het bouwen, het verbouwen en andere veranderingen oneindig veel verwoest. Dat hoef ik u niet te vertellen. Nu trachten we geleidelijk aan de gemeenten te wijzen op de zorg voor wat aan archeologische vondsten in onze bodem zit. Daar in eenzelfde visie een artikel aan toevoegen over paleontologie zou bij veel burgers aanleiding kunnen geven tot ergernis. Ze zouden geen spadesteek meer kunnen doen zonder dat ze eerst naar het gemeentehuis moeten lopen om toelating te krijgen van de diensten. Daar sta ik huiverachtig tegenover.

Wel wil ik nagaan wat er gebeurt in omliggende cultuurlanden als Frankrijk of Duitsland. Ik wil eventueel nagaan wat er terzake aan regelgeving bestaat in de VS. U zegt dat in de VS een bepaalde staat een essentiële bescherming geeft aan paleontologische elementen. In dat opzicht is ook Zuid-Afrika erg belangrijk. Ik wil dus nagaan welke regels er zijn en hoe men daarmee is omgegaan, als men dat al heeft gedaan.

Ik zal dit dus niet inbrengen in het archeologiedecreet maar ik wil wel nagaan hoe we daar toch zorg voor kunnen dragen. Eventueel zou er een richtlijn kunnen komen in een brief aan de gemeentelijke en provinciale besturen. Misschien moet dit ook decretaal worden geregeld. Dat wil ik afwachten. Maar het is goed dat u dit probleem hebt aangekaart. We zullen u zo snel mogelijk kennis geven van de gegevens die we verzamelen. Dan zal blijken of het noodzakelijk is om een decretaal initiatief te nemen.

De voorzitter : De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Dit is ook de reden waarom ik deze vraag heb gesteld. Ik zou nu tot besluit kunnen aankondigen dat ik een voorstel van decreet zal indienen tot wijziging van het decreet, maar dat is absoluut niet mijn bedoeling. Ik besef immers dat, wanneer men zoiets gaat regelen, men in een onmogelijke situatie kan terechtkomen. Ik volg u dus wanneer u zegt dat u wilt bekijken wat er rationeel mogelijk is om toch voor een zekere bescherming te zorgen, zodat we niet elke maand hoeven te lezen dat dergelijke stukken het land verlaten.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer de voorzitter, ik wil de ernst van de toestand benadrukken. Op een veiling die zeer recent in Antwerpen plaatsvond,

Verrijken

werd een 'zeldzaam nest van 2 versteende vogelbekdinosaurussen, zogenaamde hadrosaurussen' geveild, dat werd gevonden in de Gobi-woestijn in China. U begrijpt dan toch dat de Unesco moet optreden. Verder was er sprake van een nest van 2 versteende dinosauruseieren gevonden in de Gobi-woestijn in China, van een zeldzame soort, het grootste soort ei dat er bestaat met macro-elangatolitus van de tarbosaurus, eigenlijk tyrannosaurus. De mensheid zoekt naar zijn oorsprong. U begrijpt dat dit misschien nog belangrijker is dan de kathedraal van Antwerpen, waaraan ik erg gehecht ben. Het gaat hier immers over het verhaal van de mensheid en het dierenrijk rond ons. U herinnert zich toch nog welke interesse de wereld terecht toonde voor de ontdekking van die man uit het IJ-zeren tijdperk, 6.000 jaar geleden, waarover ik het had. Men probeert nu zelfs de graansoorten die hij in zijn schoeisel had, biologisch te doen herleven. Dat brengt ons dichterbij het grote raadsel van de mensheid. Ik denk dat dit bij de Unesco hoort. Als het kleine Vlaamse volk op dat gebied een initiatief zou kunnen nemen, dan zou ik dat geweldig vinden. Samen met u en onze collega's zal ik me daar ook mee bezighouden. De Unesco heeft veel werk verricht terzake. We gaan toch niet van nul beginnen als de Unesco al veel verder staat.

De voorzitter : Het antwoord is duidelijk. We zullen afwachten met welke initiatieven of informatie de minister komt.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de betrokkenheid van de gemeenteraad bij het toekennen van straatnamen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de betrokkenheid van de gemeenteraad bij het toekennen van straatnamen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, in deze commissie is een voorstel van decreet in behandeling dat gaat over deze problematiek, namelijk het toekennen van namen aan straten en pleinen. In het voorontwerp van gemeentedecreet dat tijdens de vakantie, op 19 juli, werd goedgekeurd door de regering en waarvan men de tekst en ook heel wat reacties erop kan vinden op de webstek van Binnenlandse Aangelegenheden, lezen we dat het decreet terzake volledig wegvalt. In artikel 42 van het voorontwerp heeft men het immers over de autonomie van de gemeenteraad om namen te kiezen voor de straten en pleinen. Meer staat daar niet bij. Ik was natuurlijk nieuwsgierig naar de motivatie daarvoor bij de artikelsgewijze bespreking of de algemene inleiding. Het viel me op dat die erg mager was. De memorie van toelichting vermeldt er niets van. Dat is natuurlijk niet wereldschokkend, maar als een decreet wordt afgeschaft wil ik daar toch wel even over doordenken. Ook bij het artikel zelf staat niets. Er staat gewoon hetzelfde in : 'De gemeenteraad stelt de benaming van de openbare wegen en de pleinen vast. Het decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van openbare wegen en pleinen wordt opgeheven.' Meer uitleg staat daar niet bij.

Mijnheer de minister, we behandelen hier een voorstel van decreet dat in feite de huidige regeling wil versoepelen. Nu kreeg de cultuurraad van een gemeente normaal 30 dagen de tijd om een advies te geven. Op basis van dat advies werd dan een bindend advies gevraagd aan de provinciale commissie. Hiertegen was een beroep mogelijk. Uiteindelijk besliste dan de gemeenteraad. Het voorstel dat hier ter tafel lag, wou eigenlijk alleen het bindende karakter van het advies van de provinciale commissie afschaffen en ervoor zorgen dat de gemeenteraad zelf meer zijn verantwoordelijkheid kon opnemen. Nu kan men wel zeggen dat volgens artikel 42 de gemeenteraad de benaming vaststelt. Daar valt iets voor te zeggen, zeker als men weet dat het de bedoeling is van het nieuwe gemeentedecreet openbaarheid en inspraak te verzekeren en – vooral – de verantwoordelijkheid op de juiste plaats te leggen.

In de toelichting bij de tekst staat echter dat de decreetgever de algemene doelstellingen van het beleid naar voren moet brengen. Die zijn echter veel te vaag. Er staat geen doelstelling in. Er staat enkel dat de gemeente vaststelt. We zijn het er toch allemaal over eens dat er goed moet worden nagedacht over de naam van een straat of een plein. In alle gemeenten zijn er wijken met een Anjerstraat, Tulpenstraat, Violtjesstraat, enzovoort. Er zijn

Van Cleuvenbergen

heel wat Berkenstraten omdat daar 20 jaar geleden berken stonden. Nu zijn die er dikwijls niet meer. Al te vaak moeten we vaststellen dat toponymische of historische namen niet worden gebruikt omdat er niet aan wordt gedacht. De culturele raad heeft 30 dagen de tijd. Dat is vrij kort, zeker als er geen historische kring is die alert reageert. Indien die geen weerwerk biedt, gebeurt er niets.

Mijnheer de minister, als decreetgever moeten we de algemene doelstellingen formuleren. Als ik het bindend advies van de provinciale commissie buiten beschouwing laat, heeft het huidig systeem het voordeel dat een geselecteerde groep van deskundigen over een aantal zaken grondig kan nadenken om een aantal namen voor een bepaalde regio naar voren te schuiven. We hebben het in deze commissie al eens gehad over het tekort aan vrouwennamen op straatnaamborden. We hebben toen ook gesteld dat we hierover geen voorstel zouden indienen omdat dit te betuttelend was. We waren het er wel over eens aan de provinciale commissies te vragen hier aandacht aan te schenken. Dat is ook min of meer gebeurd. Het blijft echter een hele opgave.

Mijnheer de minister, in de toekomst zou die zorg helemaal kunnen wegvallen indien we geen duiding of visie op het beleid bieden en de zaak zonder meer overlaten aan de gemeenten. Hoe kunt u de betrokkenheid van deskundigen bij het kiezen van nieuwe straat- of pleinnamen van bij de aanvang garanderen? Welke stimuli kan men toekennen om rekening te houden met historische, topografische of andere belangrijke elementen? Is er eventueel in de toekomst een adviserende rol weggelegd voor de cultuur- of milieuraad en met welke omkadering? Zou het niet beter zijn een overkoepelend orgaan op te richten waaraan een niet-bindend advies kan worden gevraagd?

De voorzitter : De heer Aers heeft het woord.

De heer Wilfried Aers : Mijnheer de voorzitter, mijn gemeente geeft het goede voorbeeld. Als een straat een nieuwe naam moet krijgen, komt de zaak voor bij de culturele raad. Er is bij ons een goedwerkende heemkring. Die geeft advies aan de culturele raad. Nadien vertrekt het dossier naar de gemeente. Ik weet niet of er daarboven nog een overkoepelend orgaan moet staan. De culturele raad en de heemkring hebben genoeg verstand om goed werk te leveren.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de vraag van mevrouw Van Cleuvenbergen is om velerlei redenen belangrijk. Een daarvan is het topologisch standpunt. In het verleden is veel weggeveegd. Namen die te maken hadden met het landschap of met de inrichting ervan hebben door nieuwe verkavelingen geen zin meer. In veel gemeenten heeft een gebrek aan fantasie en inhoud ervoor gezorgd dat er een eindeloos aantal Berkenstraten, Eikenstraten, Tulpenstraten bestaan. Ook vanuit etymologisch en volkskundig oogpunt is dit belangrijk.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, ik veeg uw vraag zeker niet van tafel omdat ze zogenaamd van geen belang zou zijn, wel integendeel. Gemeenten kunnen streken op het voorplan brengen via een goede naamkeuze daar waar een nieuwe benaming noodzakelijk is. Waar de oude naam nog in gebruik is, moet die volledig in ere worden hersteld.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, u vraagt of dit in het nieuwe ontwerp moet worden opgenomen. Het ontwerp zal in het parlement worden behandeld. Daarop zullen zeker amendementen worden ingediend. Het ontwerp heeft echter niet de bedoeling om het alfa en het omega te bieden. De gemeenten moeten de kans krijgen om, na discussie in de gemeenteraad en de verschillende raden, autonoom over een aantal zaken te beslissen.

Een van de grote verwijten van de gemeenten ten aanzien van de Vlaamse regering is juist dat we de Jozef-II-regelgevers zijn van 2001-2002-2003. Deze opmerking geldt ook voor de vorige regeringen. Toch kan ik u enigszins geruststellen. In het kader van de gemeentelijke organisatie zijn de gemeenten verplicht raden te installeren. De oprichting van een culturele raad wordt door het decreet opgelegd. In die raad komen dergelijke problemen aan bod. Mocht de gemeenteraad of het college deze raad over het hoofd zien, dan kan hij zelf het initiatief nemen om het onderwerp naar zich toe te trekken en te bespreken. Er zijn dus voldoende mogelijkheden om de discussie daar te voeren.

De gemeente is bovendien verplicht een advies te vragen aan de bevoegde organen. Dit is opgenomen in het decreet inzake het lokaal cultuurbeleid. Als de gemeente een kwaliteitsvol cultuurbeleid wil voeren, moeten vanzelfsprekend de historische en topografische kenmerken van de plek een rol spelen. De gemeente zoekt dan ook best het advies van experts. Ik ga ervan uit dat de gemeenten dit

Van Grembergen

zullen doen. Vele gemeenten hebben reeds een dergelijke commissie. Hierop vanuit de Vlaamse Gemeenschap een toezicht organiseren, is niet meer van deze tijd. Hier speelt immers het subsidiariteitsprincipe. Hoe de gemeente daarmee omgaat, is een zaak van het gemeentebestuur zelf.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, we kunnen tegemoetkomen aan uw bekommernis via de gemeentelijke autonomie én door de gemeentelijke culturele raden bij de zaak te betrekken.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de minister, in een goedwerkende gemeente en culturele raad worden die problemen inderdaad opgelost. In grotere steden en gemeenten, die kunnen rekenen op een goed uitgebouwde culturele dienst en waar er ook een heemkundige of geschiedkundige kring bestaat, zal aan die zaak inderdaad aandacht worden besteed. In heel wat gemeenten is dit echter een lachertje. De culturele raad moet binnen de 30 dagen een antwoord geven. Die komt echter maar om de maand samen.

Mijnheer de minister, ik vraag niet om een gedetailleerde regeling. U zegt dat in het nieuwe ontwerp van gemeentedecreet de basislijnen van wat wij willen, worden uitgezet. Openbaarheid is een doelstelling die u zult omschrijven. Respect voor de historische, topologische en heemkundige elementen kan echter net zo goed als een doelstelling worden beschouwd. Ik kan er inkomen dat men het aan de gemeenten overlaat om hierover een reglement op te stellen.

Indien hierover in het ontwerp niets staat, dan is dat te betreuren.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : De minister van Cultuur kan dan nog altijd een omzendbrief sturen naar de gemeenten om aan te geven hoe ze best met die problematiek omgaan. Ik ben het wel eens met uw bekommernis.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het ontbreken van fuifzalen voor de jeugd en de ingewikkelde regelgeving bij het inrichten van jeugdfuiven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het ontbreken van fuifzalen voor de jeugd en de ingewikkelde regelgeving bij het inrichten van jeugdfuiven.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, als men over andere bestuursniveaus spreekt, dan verwijst men al gauw naar andere bevoegdheden. Voor wie zich bezighoudt met jeugdwerking, gaat het echter om een schrijnend probleem. De brief van de jeugdverenigingen van 28 juni vormt de aanleiding van deze vraag. Eigenlijk hebben ze echter enkel de vinger op de wonde gelegd, die al dikwijls met zout is bestrooid.

Vroeger bestond er een uitgebreid netwerk van privé- en openbare infrastructuur waarvan de jeugd gebruik kon maken om evenementen in te richten. Zo waren er t-dansants, tentoonstellingen, enzovoort. Met rasse schreden wordt nu de hele verenigingsinfrastructuur afgebouwd. Dat is bijvoorbeeld zo in mijn eigen streek, in Aalst. Op 12 jaar tijd zijn er 11 lokalen verdwenen. Dat is er 1 per jaar.

Dit komt waarschijnlijk door een verschuiving van de prioriteiten in de begroting. Daarnaast is er echter een enorme druk van de immobiliënsector. De lokalen waren dikwijls zeer gunstig gelegen. Ze werden dan ook openbaar verkocht. In heel wat steden en gemeenten zijn er geen fuifzalen voor de jeugd meer. Enkel in performante steden en gemeenten met een specifiek jeugdbeleid vindt men ze nog.

Een belangrijk deel van de opvoeding van de jongeren vormt het onderling contact. Ze willen niet worden betutteld. Hun natuurlijke biotoop is een fuifzaal. Fuiven zijn niet meer dezelfde als in mijn tijd. Belangrijk is echter dat ze zich kunnen uitleven. Nu zowel de privé- als de openbare zalen steeds meer verdwijnen, is er een probleem van in-

Bogaert

frastructuur. Heel wat van die fuiven gaan nu door in lege fabriekspanden, met alle gevolgen van dien.

In de brief van de jeugdverenigingen wordt hoofdzakelijk verwezen naar de overregulering.

In het Vlaams regeerakkoord staat dat tijdens deze legislatuur de regelgeving met gemiddeld 25 procent zou moeten verminderen. Als het probleem van de jeugdfuiven als voorbeeld zou kunnen dienen voor dat deel van het regeerakkoord, dan is er geen vermindering, maar een vermeerdering met 25 procent.

Aangezien de gemeenten en provincies het in deze sector steeds meer laten afweten, en aangezien de jeugdverenigingen zelf niet kunnen opboksen tegen de harde wetten van de immobiëlssector, is het aan de Vlaamse regering om de nodige incentives te geven en initiatieven te nemen. Ik weet dat dit een moeilijke vraag is, maar de Vlaamse Gemeenschap is toch nog steeds bevoegd voor haar eigen jeugdbeleid. We moeten daar dus oog voor hebben. Het beleid moet leiden tot deregulering in de jeugdsector, en tot het vinden van de nodige middelen voor de aanleg van de verenigings- en ontspanningsinfrastructuur. De jongeren zullen er een nuttig en aangenaam tijdverdrijf vinden, en niet langer op de straat of de Zillions aangewezen zijn.

Het probleem wordt schrijnend, vooral voor de 14- tot 20-jarigen. Ze moeten fuiven inrichten in mensonterende omstandigheden omdat de infrastructuur ontbreekt. Mijnheer de minister, welk gevolg zult u geven aan de oproep van de Jeugdraad van 28 september over de overregulering in het algemeen en het inrichten van jeugdfuiven in het bijzonder? Bent u, samen met de Vlaamse regering bereid dringend opdracht te geven tot een studie over de bestaande jeugdinfrastructuur, meer bepaald verenigingslokalen en fuifzalen? Bent u, samen met de Vlaamse regering bereid om in de begroting 2003 de nodige middelen vast te leggen?

De voorzitter : De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de heer Bogaert zegt in de aanhef van zijn vraag dat het niet is omdat de Jeugdraad een brief schrijft dat hij een vraag om uitleg stelt. Het is nog beter : de commissie heeft die brief behandeld voor hij was verstuurd. In de eerste commissievergadering waarop de heer Van Grembergen als minister van Jeugd optrad, heeft

deze commissie al bij dat probleem stilgestaan. De vraag blijft wel terecht, want er is nog steeds geen antwoord op gekomen.

Het probleem is wel ruimer dan deze vraag. We hebben het ook al gehad over de billijke vergoedingen, het probleem met verzekeringen, aanvragen voor Sabam, toelagen met bewijsstukken en wettelijke verplichtingen, enzovoort. We hebben ook al stilgestaan bij het restkrediet voor de gemeentelijke jeugdruimteplannen, dat oorspronkelijk bedoeld was voor jeugdinfrastructuren met bovenlokaal belang. De CD&V-fractie was daar aanvankelijk niet voor, maar heeft het dan toch mee goedgekeurd, omdat het aan het lokale jeugdwerkbeleid ten goede zou komen.

De gemeentefinanciën zijn zo onrustwekkend dat initiatieven voor jeugdinfrastructuur wellicht eerst zullen sneuvelen. In die zin is de vraag van de heer Bogaert zeker op haar plaats. Mijnheer de minister, u kunt de sympathiekste opa van de Vlaamse jeugd worden. Ik bedoel dat niet cynisch. CD&V vraagt hoe u dit probleem zult aanpakken.

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de vraag van de heer Bogaert. Mijnheer de minister, het zou u inderdaad de kans geven om de sympathiekste opa van Vlaanderens jeugd te worden.

Dit probleem valt wellicht onder de lokale bevoegdheid. Ik ken de situatie niet in de rest van Vlaanderen, maar in het arrondissement Antwerpen is er een gebrek aan fuifzalen omdat de gemeentelijke overheden niet bereid zijn om daaraan aandacht te besteden, waarschijnlijk om financiële redenen. In vele gemeenten zijn er geen mogelijkheden meer waar onze jongeren kunnen samenkomen en fuiven. En het gaat niet alleen over fuiven. Dat is een belangrijk onderdeel van de vrijetijdsbesteding van jongeren tussen 14 en 20 jaar, maar de vraag zou over ontspanning in het algemeen moeten gaan.

Door een gebrek aan zalen worden de jongeren steeds meer naar discotheken gedreven, met alle problemen van dien, zoals veiligheid en drugs. Het is belangrijk om de jongeren de gelegenheid te geven om zich dichterbij huis te ontspannen, zowel overdag als 's avonds en zelfs tot in de vroege uurtjes. Het is niet de bedoeling dat dat in elke gemeente kan, dat zou financieel niet haalbaar zijn, maar de gemeenten zouden toch kunnen worden gestimuleerd om in groep aandacht aan dit pro-

Dillen

bleem te besteden. Mijnheer de minister, het zou nuttig zijn dat u die stimulansen geeft.

De Voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, deze discussie is begonnen in juli 2002 op basis van een vraag van de heer De Smet. Het klopt dat de administratieve en financiële druk de laatste jaren is toegenomen. Het betreft bijna uitsluitend elementen die al voor deze legislatuur bestonden. De billijke vergoeding bijvoorbeeld vond haar oorsprong in de vorige federale regering, onder andere door de door de vorige regering vastgelegde, gebrekkige samenstelling van de paritaire commissie. Er is nu een soort inventaris van de algemene lasten, die grotendeels vervat zijn in het jeugdwerkbeleidsplan en het jeugdbeleidsplan, die recentelijk werden goedgekeurd door de Vlaamse regering.

De sterkte van die documenten is dat ze in samenspraak met de sector zijn opgesteld en dus ook de verzuchtingen van de sector omvatten. Specifiek voor de fuifproblematiek is een door de afdeling Jeugd en Sport besteld onderzoek lopende. Het peilt naar het belang van fuiven vanuit het perspectief van de jongeren, en naar de specifieke problemen die jongeren ondervinden bij de organisatie. De onderzoeksresultaten en de daaruit voortvloeiende beleidsaanbevelingen worden nog dit jaar verwacht.

Het voorbije jaar zijn in de dossiers over Sabam, over de billijke vergoeding, en over het zegelrecht, in samenwerking met onder andere de jeugdwerkorganisaties onderhandelingen gevoerd met de federale overheid. De jeugdorganisaties kunnen dat bevestigen. Ik wil erop wijzen dat dit niet enkel problemen zijn die gekoppeld worden aan het jeugdwerk. Ook de sectoren sport, sociaal-cultureel werk en het vrijwilligerswerk worden met dezelfde problemen geconfronteerd. Het lijkt me dan ook noodzakelijk al deze sectoren te betrekken bij de aanpak van de overdreven druk die vaak zijn oorsprong in de federale wetgeving vindt.

Het gaat hier vooral om de veiligheid, het milieu, de mobiliteit, de volksgezondheid en het jeugdbeleid. De problematiek is met andere woorden vrij omvangrijk. Ik bedoel hiermee evenwel niet dat de heer Bogaert de zaken te eng heeft voorgesteld. Uit de vraag over het fuiven blijkt hoezeer al deze zaken met de globale situatie zijn verbonden.

Het is belangrijk dat de Vlaamse regering actief blijft optreden. Het stoken van vuren in tuinen wordt verboden. De Vlaamse regering heeft het voor de jeugdbewegingen evenwel mogelijk gemaakt om ook in de toekomst kampvuren te maken. We moeten steeds nadenken over de repercussies van de regelgeving op het terrein.

In de nabije toekomst zullen reisbureaus aan een Vlaamse regelgeving worden onderworpen. Minister Landuyt bereidt momenteel een vrijstelling voor het jeugdwerk voor. Jeugdbewegingen die een kamp organiseren en ergens logeren, mogen echter niet aan dezelfde voorwaarden als de reisbureaus worden onderworpen. Op dat vlak tracht de Vlaamse regering proactief na te denken en in te grijpen.

Naar aanleiding van de bespreking van het eerste jeugdwerkbeleidsplan heeft de voorzitter van de Jeugdraad van de Vlaamse Gemeenschap in deze commissie het volgende verklaard : 'Ook dit parlement draagt, samen met ons, een belangrijke verantwoordelijkheid in het bewaken van de jeugd-vriendelijkheid van onze wetgeving op alle domeinen'.

Ik meen dat ik de vraag over een onderzoek naar het fuiven reeds heb beantwoord. Wat de lokale situatie betreft, wil ik hier toch even naar de verantwoordelijkheid van de lokale besturen verwijzen. Het kerntakendebat moet uitwijzen welk niveau welke taken moet uitvoeren. Het is niet de opdracht van de Vlaamse regering om in elke gemeente voor de nodige fuifmogelijkheden te zorgen. Elk niveau moet de eigen verantwoordelijkheden opnemen.

Ik wil hier trouwens benadrukken dat het openstellen van de niet expliciet voor de jeugd voorziene infrastructuur door de lokale besturen een enorme ondersteuning zou kunnen bieden. Heel wat ruimtes in de culturele en in de gemeenschapscentra beantwoorden aan de Vlaamse bepalingen.

Helaas gedragen de gemeentebesturen zich op dit vlak uiterst behoedzaam. De gemeentebesturen zijn niet geneigd om hun dure culturele infrastructuur voor jeugdfuiven open te stellen. Dit heeft uiteraard veel te maken met de fuifcultuur van jongeren en met de manier waarop de culturele en de gemeenschapscentra zijn gebouwd. Ik heb alle begrip voor de bezorgde houding van de gemeentebesturen.

In het decreet houdende de subsidiëring van de gemeentebesturen en van de VGC inzake het voeren

Van Grembergen

van een jeugdwerkbeleid hebben we dan ook een verplicht hoofdstuk over het geïntegreerd jeugdbeleid ingevoerd. Dit verplicht de belendende sectoren om proactief over zaken als jeugdruimte na te denken. In het decreet houdende het stimuleren van een kwalitatief integraal lokaal cultuurbeleid hebben we op dit vlak zelfs de wederkerigheid ingevoerd. De lokale cultuurbeleidsplannen moeten de complementariteit met de lokale jeugdwerkbeleidsplannen duidelijk aantonen.

De vraag over de Vlaamse begroting voor 2003 insinueert eigenlijk dat er de voorbije jaren geen inspanningen zijn geleverd. Het tegendeel is echter waar. Op verschillende vlakken zijn zware budgettaire inspanningen geleverd.

In 2003 zullen voor de derde maal middelen voor de jeugdcultuurinfrastructuur met een bovenlokale uitstraling worden vrijgemaakt via het Fonds voor de Culturele Infrastructuur. Er is op het Vlaams niveau nog nooit een dergelijke inspanning geleverd.

Bovendien voorziet het decreet op het lokaal jeugdwerk sinds dit jaar voor een periode van minstens 3 jaar in de nodige middelen voor de prioriteit jeugdruimte. Een bijkomend bedrag van ruim 2.462.000 euro is voorbehouden voor het jeugdruimtebeleid.

Indien bij het ontstaan van een nieuwe regelgeving de nodige aandacht aan de meerwaarde van het sociaal-culturele veld wordt besteed, zouden heel wat problemen makkelijker uit de wereld worden geholpen. Zo ben ik bezorgd om de goede afloop van de onderhandelingen tussen de vertegenwoordigers van het jeugdwerk en Sabam. Hoewel Sabam blijk geeft van goede wil, zijn er nog steeds geen correcte en billijke tarieven voor fuiven. Ik hoop dat de Vlaamse volksvertegenwoordigers hieraan de nodige aandacht zullen blijven schenken.

De sectoren die onder mijn bevoegdheid vallen, stellen terechte vragen. De luisterbereidheid van het federale niveau heeft nog niet tot een concreet optreden geleid. Ik hoop dat deze problemen in de toekomst zullen worden opgelost.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid en omstandig antwoord. In verband met de bestaande problemen heb ik daarnet al naar het federale niveau en naar de autonomie van de lokale besturen verwezen.

We zijn het er allen over eens dat het vroegere areaal in grote mate is afgebouwd en dat de regelgeving zeer ingewikkeld is. Heel wat gemeentebesturen hebben de SIF-gelden op een zeer creatieve manier geboekt. Het voor de kansarmen bedoelde geld is vaak voor jeugdinfrastructuur aangewend.

Nu al die fondsen in het Gemeentefonds opgaan en de gemeentebesturen ten gevolge van de liberalisering van de energiemarkt moeilijke begrotingsbesprekingen tegemoet gaan, zullen de uitgaven voor de jeugd met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid dalen. Mijnheer de minister, ik wil u dan ook vragen om in de mate van het wettelijk mogelijke de nodige incentives te geven om de jeugdinfrastructuur te verbeteren en om de bestaande regelgeving te vereenvoudigen.

De voorzitter : Ik veronderstel dat deze problematiek in het kader van de begrotingsbesprekingen weer aan bod zal komen.

Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : In feite worden we hier tijdens elke discussie met hetzelfde dilemma geconfronteerd. We willen voor de nodige regelgeving zorgen. De praktische invulling valt evenwel onder de gemeentelijke autonomie.

We hebben voor sterke, autonome gemeenten gekozen. Het gemeentedecreet zou voor de concrete invulling van dit voornemen moeten zorgen. Indien tijdens de discussie over het gemeentedecreet blijkt dat het Vlaams Parlement hierop wenst terug te komen, zal ik hier rekening mee houden. Ik heb het hier over een keuze die in het verleden is gemaakt.

De heer Bogaert heeft daarnet verwezen naar de afbraak van het vroegere areaal. Mijns inziens gaat het hier echter vooral over privé-initiatieven. De zaaltjes die 30 jaar geleden over heel Vlaanderen waren verspreid, zijn verdwenen. Dit is ook te wijten aan het veranderend gedragspatroon van jongeren. De huidige jongeren bewegen zich niet langer in die atmosfeer. Ze verplaatsen zich steeds verder. Bovendien is het tijdsverloop van het uitgaansleven grondig verschoven. Fuiven beginnen tegenwoordig pas echt om 2 uur.

De vraag over de aanwending van de SIF-middelen heb ik al eens in een andere commissie gehoord. De gemeenten hebben die middelen niet ontvangen om voor de rest geen sociaal beleid meer te voeren. De gemeenten hebben de kans gekregen om bepaalde keuzes te maken. Sommige gemeen-

Van Grembergen

ten hebben die middelen aangewend om de lokale infrastructuur verder uit te bouwen en willen die weg ook in de toekomst bewandelen. Andere gemeenten hebben het nodige personeel aangeworven om sterke structuren op te zetten. Heel wat van deze gemeenten willen dit personeelsbestand gedeeltelijk afbouwen om het beleid in de toekomst met statutaire ambtenaren voor te zetten. Dit zijn allemaal keuzes die op het gemeentelijk niveau worden gemaakt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jo Vermeulen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de toekomst van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vermeulen tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de toekomst van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen.

De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal u niet aanspreken als opa. Ik zie u eerder als professor Higgins uit My Fair Lady.

Op woensdag 18 september brachten we een werkbezoek aan het Koninklijk Ballet van Vlaanderen, alsook aan de Filharmonie en de Singel. De berichten over mogelijke bezuinigingen werden daar bevestigd. Voor het Koninklijk Ballet zou het gaan over een drastische bezuiniging van meer dan 10 percent. Kort nadien was er ook nog de discussie over het mogelijk uitstel van subsidies aan beide orkesten. De commotie was zeer heftig en is ondertussen wat gaan liggen. Voor het Ballet van Vlaanderen blijft de pijn echter bestaan.

Ik heb het er moeilijk mee dat er niet eerst een debat is gevoerd, vooraleer er een beslissing werd genomen. Neen, er werd eerst een beslissing aangekondigd waardoor het debat is losgebarsten. Dat is de omgekeerde wereld. Ik wil het debat stofferen door enkele vragen te stellen.

Het is geen geheim dat dergelijke drastische vermindering gevolgen heeft voor de werking en de activiteiten. Die activiteiten behelzen enerzijds klassiek ballet en anderzijds musical. Dat is ook zo gestipuleerd in een beheersovereenkomst. Daarin staat dat er 40 balletvoorstellingen per seizoen moeten zijn en 60 musicalvoorstellingen. Het Ballet moet ook voor 12,5 percent eigen inkomsten zorgen. Dat is geen onbelangrijke opdracht. Dat kan alleen maar als het voorstellingen creëert en inkomsten genereert. Er is ook gestipuleerd dat er jaarlijks een evaluatie moet gebeuren door de regeringscommissaris. Is dat gebeurd ? Wat zijn de resultaten ? We hebben die nog nooit in de commissie besproken.

Ik wil nog even wijzen op het belang van de instelling. Het balletgezelschap van het KBvV is het enige klassieke gezelschap in Vlaanderen en heeft een internationale reputatie. We hebben uiteraard nog andere moderne dansgezelschappen. We mogen echter niet vergeten dat een klassieke vorming nodig is om het te maken in de moderne dans. Ze zijn onlosmakelijk verbonden. De musicalafdeling is de enige niet-commerciële instelling in het genre in Vlaanderen. Er wordt ruimte gemaakt voor minder gekende of populaire producties en experiment.

Een plotse ingreep heeft dan ook drastische gevolgen voor de werking en opdrachten. Ik wil u dan ook enkele vragen stellen. Wat is uw visie op de rol en functie van het klassieke ballet in het huidige balletlandschap ? Wat is de rol en functie van de musicalafdeling ? Hoe wilt u de juiste randvoorwaarden scheppen om die opdrachten en visie waar te maken ?

Ik ga geen voorafname doen op het inhoudelijk debat, maar ik wil wel enkele valkuilen signaleren. Het debat over de noodzaak van ballet en musical in Vlaanderen is een ander debat dan dat over de geleverde kwaliteit. Er zijn vereisten aan kwaliteit en die moeten worden geëvalueerd. Het debat over de kwaliteit mag echter niet het debat over de noodzaak bepalen. Iedereen heeft een oordeel over producties. Ik persoonlijk zie het genre graag. Ik heb echter al kleeft voorstellingen gezien, maar ook goede. Ik kan hetzelfde zeggen over de boeken die ik de laatste jaren heb gelezen, ook van goede auteurs. Dit geldt met andere woorden voor alle genres. De kwaliteitsvraag is een vraag over smaak. Dat blijkt ook uit recensies. Maar dat is iets anders dan de vraag of Vlaanderen een klassiek balletgezelschap en een niet-commerciële musicalgezelschap moet ondersteunen.

Vermeulen

Er wordt dikwijls gezegd dat er weinig kans is om het debat over de kwaliteit te voeren omdat dat niet onder het decreet valt. Voormalig minister Anciaux had een toetsing aangekondigd vóór het einde van 2003. We hebben die beslissing ook genomen voor de orkesten. We zijn 2 jaar geleden gestart met de evaluatie van hun situatie.

Ik heb al gezegd dat ik het er moeilijk mee heb dat de beslissing is gevallen voordat het debat is gevoerd. Ze is ook en cours de route genomen. Een gezelschap rekent in seizoenen en niet in kalenderjaren. Het seizoen 2002-2003 loopt al en er is al in een aantal plannen voorzien. Het is dan ook moeilijk om nu te zeggen dat de helft van die plannen en contracten in de kast moet worden gestopt. De vraag is of de beslissing ook niet meer kosten zal meebrengen, dan effectief besparingen zal opleveren. Ik denk aan het sociaal passief en aan contracten die moeten worden opgezegd. Ik verwees ook al naar de eigen inkomsten. Die worden gegeneereerd door voorstellingen. Als die worden geschrapt, verminderen de eigen inkomsten.

Ik heb het er ook erg moeilijk mee dat het element smaak teveel heeft gespeeld. Er is al een tijdje discussie over 30 miljoen euro besparingen. Uw voorganger had het vooral op het klassiek ballet gemunt. U hebt blijkbaar een voorkeur om vooral op musical te besparen. Smaak mag echter geen grond zijn om een beleid te voeren. Het mag ook niet als reden worden gebruikt nadat een louter financiële beslissing is genomen. Ik vind dit een delicate kwestie en er moet ordentelijk mee worden omgegaan.

Dan wil ik ook nog wijzen op de ondraaglijke lichteheid van enkele argumenten. Wees voorzichtig met uitspraken als : 'Grote gezelschappen kunnen tegen een stootje.' Wie grote gezelschappen kent, weet dat die niet altijd zo gemakkelijk tegen een stootje kunnen. Dat wordt iets te gemakkelijk gezegd.

Er wordt ook vaak gevraagd of, als de commerciële sector in een en ander voorziet, de overheid nog wel een inspanning moet doen. Dat is een debat dat zich uitstrekt over de hele culturele sector. Dat geldt voor de VRT, voor toneel, enzovoort. Ik ken in Antwerpen zeer goede commerciële gezelschappen, maar stellen die het bestaan van gesubsidieerde gezelschappen in vraag ? Dit debat mag niet alleen worden toegespitst op musical. Er zijn een aantal commerciële producties geweest, maar er zijn ook een aantal faillissementen geweest. Daar zijn vooral de acteurs, actrices en zangers de dupe

van omdat ze niet worden betaald. Commerciële producties zijn voor de sector zeker niet altijd een zegen.

Grote namen worden ook vaak te gemakkelijk geassocieerd met vernieuwing of dynamiek. Ook heel wat minder grote namen kunnen een dynamiek te weegbrengen of kwaliteit leveren. Ik geef een voorbeeld. Wanneer een bekend filmregisseur de opdracht krijgt om een musical te regisseren, betekent dit niet dat die het genre zal vernieuwen. Het is een kans voor die persoon om in dat genre te groeien. Dat hebben we ook bij opera gezien, bij Ivo Van Hove en Guy Joosten. Ondertussen heb ik ook meegemaakt hoe onbekende namen met zeer kleine producties tot prachtige zaken komen. Een gemakkelijk voorbeeld is Jan Fabre. Er is meer in het Koninklijk Ballet dan wat Jan Fabre er heeft ingebracht. Dat was belangrijk, maar we mogen de associatie grote namen en dynamiek niet te snel maken.

Ik pleit ervoor geen overhaaste beslissingen te nemen voor dit seizoen. Ik heb even getwijfeld of ik de link zou leggen. Maar tegelijkertijd met de berichten over musical, zag ik mogelijke opties voor extra cultuurgelden voor Limburg. We moeten daar binnenkort eens over praten. We moeten niet aan de musical vragen om te verhuizen naar Hasselt of Tongeren om zijn bestaan te verzekeren. Ik hoop dat net zoals het Spaanse graan ook de musical de orkaan zal doorstaan.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de minister, ik heb er een hekel aan om de argumentatie van de heer Vermeulen te herhalen. Ik wil toch enkele aanvullingen geven. Ik ben erg kwaad geworden over de manier waarop met de basisbeginselen van het rechtsverkeer is omgegaan. Van de jaloersheid van een aantal jaren geleden van de kleine gezelschappen ten opzichte van de grote, zal maar weinig overblijven. De kwetsbaarheid van de grote gezelschappen is duidelijk geworden. Ik wil 2 principes van het rechtsverkeer benadrukken. Ten eerste, het behoorlijk bestuur wat eigenlijk een attitude is, en ten tweede, de uitvoering te goeder trouw van een contract, met name de beheersovereenkomst.

Behoorlijk bestuur brengt met zich mee dat er zonder voorafgaand debat over zin en onzin van grote Vlaamse culturele instellingen, geen ingrepen worden gedaan die de werking ervan bemoeilijken of zelfs onmogelijk maken. Ik heb de beheersovereenkomst ook nagelezen. Het viel me op dat wan-

Van Hecke

neer de contractant, het Ballet dus, de verplichtingen niet nakomt, er een hele procedure is van bemiddeling. Er staat ook dat een herziening van de subsidiëring maar mogelijk is in het begrotingsjaar volgend op de beslissing. Er staat niet in wat er gebeurt als de overheid als contracterende partner de verplichtingen niet nakomt. Nochtans staat de verplichting van de overheid duidelijk vermeld : de middelen ter beschikking stellen om aan de partner de mogelijkheid te geven zijn verbintenissen na te komen. Iedereen weet dat als de middelen eenzijdig worden verminderd, het ballet zijn deel van de overeenkomst niet kan nakomen. Dit is totaal tegenstrijdig met de uitvoering van een contract te goeder trouw.

Ik hou mijn hart vast wanneer dit een precedent is naar de draagkracht en rechtszekerheid van contractpartners in beheersovereenkomsten. Deze techniek wordt steeds meer gehanteerd. Als ik de hervorming van de administratie zie – ook een van uw bevoegdheden – wordt het instrument nog meer gebruikt, zelfs intern. Wanneer een beheersovereenkomst op een dergelijke manier met de voeten wordt getreden door een van de partners, wat zal dat dan met zich meebrengen in de toekomst ? Dit is een duidelijke beheersovereenkomst die door de overheid niet te goeder trouw wordt uitgevoerd. Ik wil het niet zo ver drijven door me af te vragen of er procedures moeten worden ingespannen. Ik heb echter heel wat juridische vragen bij de gang van zaken.

Ik wil nog wat dieper ingaan op de gigantische personeelsproblematiek. U zult weten dat de volledige subsidies naar de loonkost gaan. Als de subsidies worden verminderd, zullen de loonkosten niet meer kunnen worden gedragen. Daar is ook niet over nagedacht bij het nemen van de beslissing. De heer Vermeulen sprak al over de afgesloten contracten. Voor het seizoen 2002-2003 betekent dit dat de hele last van de besparingen zal komen te liggen in de tweede helft van het seizoen. Dat zal waarschijnlijk voor gevolg hebben dat de mensen zullen moeten komen en worden betaald zonder een productie.

De voorzitter : U bedoelt de eerste helft van het volgend seizoen ?

Mevrouw Mieke Van Hecke : Neen, ik bedoel de tweede helft van 2003. De contracten voor 2002-2003 zijn afgesloten. Vermits de besparing het kalenderjaar 2003 beslaat, komt de volledige besparing ten laste van het seizoen dat nog moet starten.

Voor zover men de contracten correct wil naleven, moet dit toch gebeuren. Anders ontstaan er problemen met de schadevergoeding.

Mijnheer de minister, door de timing van de besparing zijn de problemen gigantisch. Er is helemaal geen voorafgaand overleg geweest. Ik wens u niet persoonlijk aan te vallen. De overheid is echter voor mij terzake een heel onbetrouwbare contractuele partner.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik wens de zaak op een andere manier te benaderen. In april 2002 hebben we hier een debat gevoerd over de musical. De vraag was toen in welk decreet dit genre moest worden ondergebracht. Binnen het podiumkunstendecreet betreffende de muziektheaters vindt men de musical niet terug. De structureel gesubsidieerde instelling die tot de niet-commerciële sector behoort, is het Koninklijk Ballet van Vlaanderen. Daar is een musicalafdeling.

Tijdens de bespreking zei toenmalig minister Anciaux : 'Zo zal ik vanaf 2003 de musicalafdeling van het Ballet van Vlaanderen de specifieke opdracht geven om jaarlijks één nieuw musicalproject, los van de eigen programmering en productie, te ondersteunen en te begeleiden. Omwille van haar expertise op dit vlak wil ik de musicalafdeling op die manier aansporen om kansen te bieden aan anderen.' Ik kan zo nog een tijdje doorgaan.

We zijn inderdaad tot de vaststelling gekomen dat er op dat terrein een aantal spelers zijn, en niet in het minst uit de commerciële sector. Ik blijf bij mijn stelling dat de commerciële sector gerust naast de gesubsidieerde sector kan bestaan. De vraag is of de commerciële initiatieven moeten worden ondersteund. Ik vind van niet. De doelstelling van een commerciële genootschap is helemaal anders dan die van een culturele VZW. We waren het daar trouwens over eens.

Belangrijk in de discussie is dat er in Vlaanderen een grote speler bestaat, namelijk Music Hall. Het zou zeer jammer zijn mocht enkel die organisatie nog overblijven. Zo is er een procedure geweest betreffende Les Misérables. Zoals u weet, hebben we een aantal instellingen bezocht. We zouden bij wijze van spreken zelf het stuk kunnen opvoeren. We hebben van alle bezochte organisaties een rekening gepresenteerd gekregen. Na klachten werd er beslist tot de betaling van de socialezekerheids-

Vandenbossche

premies, met alle gevolgen van dien voor de acteurs en dansers van die productie.

Ik heb opnieuw klachten ontvangen over een productie die op dit moment loopt. Het gaat met name om de situatie van de dansers, die allemaal uit het buitenland komen. Ze kennen de Belgische wetgeving niet, laat staan dat ze zich zouden durven uitspreken over hun arbeidssituatie.

Indien een commerciële organisatie meent in concurrentie te moeten treden met de gesubsidieerde sector – en dat is haar volle recht – moet ze dat wel op dezelfde basis doen. Ze moet respect betonen ten aanzien van de CAO die werd afgesloten. Het is dan ook belangrijk dat de musicalafdeling van het Ballet van Vlaanderen voldoende wordt gesubsidieerd om naast de commerciële sector te bestaan.

In april werd gezegd dat aan de musicalafdeling van het Ballet van Vlaanderen nog een bijkomende opdracht zou worden gegeven. Als ik dan kijk naar het financiële plaatje, dan komt dat idee in gevaar.

Naar aanleiding van de discussie over de symfonische orkesten hebben we hier – terecht – uren gespendeerd aan de situatie van de orkesten in Vlaanderen. Inzake het Ballet van Vlaanderen zijn er 2 elementen. Er is de situatie van het klassieke ballet en er is de situatie van de musical in Vlaanderen. Voor mij moet men de musical een toekomst verzekeren, zowel in de gesubsidieerde als in de commerciële sector. Wel moet eenieder dan de regels respecteren zodat de medewerkers worden beschermd.

Ik dring er dan ook op aan de representatieve actoren te horen. Ik stel aan de commissie voor om een hoorzitting te organiseren over zowel de hedendaagse als de klassieke dans in Vlaanderen zodat we weten wat de situatie is. Het kan niet dat er enkel op basis van smaak beslissingen worden genomen. Beslissingen moeten rationeel worden genomen. Enkel met zo'n argumenten kan men me overtuigen.

Mevrouw Van Hecke, het klopt dat er beheersovereenkomsten worden afgesloten. Ik ben het er ook mee eens dat er een zekere goede trouw aan de dag moet worden gelegd. De begrotingen van de overheid worden echter jaarlijks goedgekeurd door het parlement. Dat vormt een probleem bij het afsluiten van beheersovereenkomsten. We zouden

moeten nagaan of een meerjarenplan in de culturele sector mogelijk is.

Naast de discussie over de hedendaagse en klassieke dans, moet er ook een discussie worden gevoerd over de musical. Naar aanleiding van het artikel van de heer Eetezonne in *De Morgen* ben ik er nog meer van overtuigd dat dit een absolute noodzaak is. Ik ken sommige gezelschappen van binnen uit. Het is zeer moeilijk om klaar te zien. De mensen in de sector weten niet tot wie ze zich moeten wenden. Vaak is het niet duidelijk wat commercieel en niet commercieel is. Net zoals over de orkesten, moeten we over dit onderwerp een diepgaande discussie voeren om na te gaan wat we moeten doen.

Wat de beslissing betreft om de subsidie aan het Ballet van Vlaanderen te verminderen, vind ik dat dit moeilijk kan in het midden van een seizoen. Ook daar is de situatie echter veel ruimer. We moeten ons bezinnen over de instellingen die door de Vlaamse Gemeenschap werden opgericht of waarvan ze de voornaamste partner is. De vraag is of die grote instellingen naast kleinere initiatieven mogelijk moeten zijn. Ik ben daar absoluut voor, maar dat mag niet ten koste gaan van de eigen culturele instellingen, opgericht of overgenomen door de Vlaamse Gemeenschap. De situatie op het veld is niet zo rooskleurig. Ik verwijs naar ons bezoek aan de diverse instellingen te Antwerpen. Zowel het Ballet van Vlaanderen, als de Filharmonie en de Singel beweerden centen te kort te hebben om te kunnen overleven. Gesubsidieerde instellingen zijn ook op de commerciële markt aangewezen als ze buitenlands gaan. De buitenlandse markten storen er zich absoluut niet aan of men in België een bepaalde indexering gebruikt of niet. De uitkoopkosten en de kosten voor producties stijgen navolgend, en de grote instellingen hebben daar problemen mee. Dat is ook zo voor de Vlaamse Opera. We moeten ons daarover bezinnen.

Ik dring erop aan dat deze commissie haar verantwoordelijkheid neemt, zoals ze dat bij de symfonische orkesten heeft gedaan. Ik stel voor dat we de sector musical en de sector dans hier eens uitgebreid aan het woord laten. Dat zal veel verduidelijken.

De voorzitter : We zullen dat zo snel mogelijk organiseren, misschien nog deze maand zodat het voor de begrotingsbespreking kan gebeuren.

De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, na het bezoek aan onder an-

Verrijken

dere het Ballet van Vlaanderen was het pijnlijk om uit de kranten te vernemen dat u de kredieten zou verminderen. Uw voorganger was daarin ook een specialist, maar dat debat hoort thuis bij de begroting.

U hebt gezegd dat u een bepaalde schroom hebt ten aanzien van cultuur, en u haalde het voorbeeld aan van het paleis van Versailles, dat gebouwd is met het leed van de bevolking en door slecht betaalde arbeiders. Dat is een perfide manier van denken. Ik hoop dat u zich daarvan zult distantiëren. Er is een groot verschil tussen de verrichtingen van de zonnekoning en wat hier op een sociale wijze tot stand is gekomen dankzij instellingen als het Ballet van Vlaanderen. U had dat niet moeten zeggen, want dat is uw intellectueel niveau niet waardig. Het gaat om enkele instellingen die Vlaanderen met veel moeite heeft opgebouwd, en die Vlaanderen heel laat in de geschiedenis van de Europese cultuur op de kaart brengt.

Ik neem aan dat u expert bent op een aantal terreinen, misschien niet in cultuur. Het is niet alleen een probleem van seizoenen, het is veel complexer. De Wiener Staatsoper programmeert op 5 jaar en wil niet dat er een euro wordt afgenomen. Daarin speelt de rol van wereldvedette natuurlijk mee. Dat is ook het geval voor een ballet. Een begroting is verbonden aan jaren, een verzekeringspremie ook, maar een kunstgezelschap heeft cycli die zeer ver kunnen reiken.

De staat geeft altijd te weinig. U hebt zich laten overtuigen om die kredieten te verminderen omdat de gehandicapten meer geld nodig hebben. Dat is geen argument. Het enige wat u moet doen is de gehandicapten gemakkelijker toegang verschaffen tot cultuurevenementen. U moet tickets geven aan gehandicapten, de zalen voor hen geschikt maken.

Enkele dagen geleden is iemand overleden die gebruik maakte van de nieuwe wet op euthanasie. Het frappeerde me dat die persoon als achtergrond de fameuze aria *Casta Diva* uit *Norma* van Bellini had gekozen. Als ik nog kon luisteren naar de *Casta Diva*, gezongen door Callas, zou ik persoonlijk geen einde aan mijn leven maken. Ik wil alleen vragen om de wereld van gehandicapten niet te vermengen met een begroting van cultuur.

Het ware probleem gaat over commerciële concurrentie. Voor een keer heeft een cultuurinstelling dankzij de sprankelende geest van Vlaanderen, een commerciële concurrent die erg succesvol is, name-

lijk Music Hall. Daartegenover kan het Ballet van Vlaanderen misschien wel hetzelfde talent, maar niet hetzelfde budget voorleggen. Het grootste deel van de commerciële Music Hall worden geruggensteund door artiesten die voor 90 percent uit het Ballet van Vlaanderen komen. Als een werkkring voor 90 percent eindigt in privé-instellingen, wordt het dan geen tijd dat het onderwijs iets doet voor het Ballet van Vlaanderen? Misschien zou dat wel interessant zijn.

Als het Bolshoi-ballet komt dansen, zijn er geen sociale voorzieningen. Alleen op fiscaal gebied waakt vader staat, maar op sociaal gebied staan we nog nergens. Vanavond zijn we uitgenodigd voor een balletopvoering. Gewoonlijk zijn er 2 of 3 collega's. Ik weet dat het niet altijd gemakkelijk is, maar het zou wel een aanmoediging kunnen zijn. Die mensen sturen geen kaart om hun zaal vol te krijgen, want die is zeer klein en er zijn belangstellenden genoeg. Andere gezelschappen waar we zorg voor dragen, zoals de opera en de symfonische muziek sturen nooit een uitnodiging. Natuurlijk kunnen we als we geïnteresseerd zijn een ticket kopen, maar daar gaat het niet om. Het gaat om de erkenning van deze commissie, die bezorgd is.

Op het vlak van de symfonische muziek ben ik veel sceptischer dan op het vlak van ballet. Ik denk persoonlijk dat we teveel gezelschappen hebben en dat we onze krachten moeten bundelen. Dat moeten we behandelen bij de begrotingsbesprekingen. Ik meen dat de commissie, wanneer ze door een gezelschap terecht uitgenodigd wordt, daaraan gevolg moet geven in de mate van het mogelijke. Opera is enorm succesvol maar er zijn in deze commissie mensen die amper een voorstelling hebben bijgewoond. We zijn toonaangevend op het operagebied. Het enige bestaande operablad heeft Antwerpen 'Die beste kleine Bühne Europas' genoemd, hoewel we niet kunnen wedijveren met Berlijn of Wenen. Het is uw zorg, maar we zouden tenminste uw stille getuige moeten kunnen zijn.

De voorzitter : Mijnheer Verrijken, het staat de instellingen vrij om al dan niet parlementsleden uit te nodigen. We kunnen dit niet afdwingen.

Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, naar aanleiding van een opmerking die ik daarjuist heb gehoord, vroeg ik me af of ik soms een barbaar geworden ben. Ik denk dat ik het nooit geweest ben, ook niet in verband met cultuur. Mijnheer Verrijken, ik wil duidelijk maken dat ik me als minister van Cultuur verant-

Van Grembergen

woordelijk voel voor het hele beleid in Vlaanderen. Cultuur is essentieel, en dit zowel in het onderwijs als in openbare werken en zelfs in het gehandicaptenbeleid.

Als er moet gesproken worden over de globale middelen, is dat ook een culturele opdracht en een verantwoordelijkheid van de minister van Cultuur. In plaats van me te beperken, heb ik gedacht dat ik een globale humanitaire houding moest aannemen. Als u het anders hebt begrepen, zal dat aan mij liggen. Ik herken me echter niet in de parodie die u daarbij maakt.

Ik wil herhalen dat de middelen voor Cultuur de laatste jaren ongelooflijk zijn gegroeid met vele miljoenen, maar dat er desondanks nog altijd noden zijn die niet worden ingevuld. De vraag is nog altijd veel groter dan het aanbod. Toen het verlanglijstje vanuit mijn verantwoordelijkheid werd opgemaakt, was het duidelijk dat dit binnen deze begrotingsbesprekingen niet kon worden ingevuld. Ik moest voor ongeveer 300 miljoen frank inbinden, waar de 100 miljoen bestemd voor de werking in Limburg niet is begrepen, vermits daar een vorm van achterstelling is. Over deze 100 miljoen moet nog worden gepraat in het kader van de middelen voor het algemeen beleid. Ik heb er goede hoop op dat er binnen het algemeen beleid een afspraak kan worden gemaakt om deze middelen binnen de begroting van Cultuur in te brengen. Op dit punt zijn er geen tegenstellingen in de regering.

Over het geheel zijn de middelen dus gestegen. Ik ben niet de tegenspeler van het culturele veld, maar de verdediger, maar ik moet natuurlijk ook het algemene budget bekijken.

Mijnheer Vermeulen, u hebt gelijk als u zegt dat er 2 discussies zijn, namelijk het voortbestaan van het Ballet van Vlaanderen en de kwaliteitsbeoordeling ervan. Volgens mij, naar mijn politieke beoordeling heeft het Ballet van Vlaanderen een essentiële opdracht en bestaansrecht, en dat moet worden gegarandeerd. Natuurlijk is dat gelieerd aan kwaliteit. Als we het Ballet van Vlaanderen middelen moeten geven, kunnen we niet anders dan de kwaliteit inschatten. Dat is het probleem. Het Ballet van Vlaanderen zit in een speciale positie en wordt niet geëvalueerd zoals andere instellingen. Het ballet heeft een afzonderlijk contract met de Vlaamse overheid, en wordt niet beoordeeld op kwaliteit. Dat maakt de gesprekken met de culturele sector soms moeilijk. Er wordt gezegd dat het Ballet van

Vlaanderen bevoorrecht is en dat het beter ook in een beoordelingssituatie zou worden ingebracht.

Mevrouw Van Hecke zegt terecht dat er een code van behoorlijk bestuur bestaat. Ik onderschrijf dat, maar het is niet altijd eenvoudig. Soms moet een minister zijn verantwoordelijkheid opnemen en bepaalde beslissingen nemen of discussies lanceren in het parlement. Zijn beslissingen moeten dan bij de begrotingsbesprekingen al dan niet worden ingevuld. Er bestaat behoorlijk bestuur ten aanzien van de instellingen en de akkoorden die met hen zijn afgesloten. Er bestaat ook behoorlijk bestuur ten aanzien van de algemene verantwoordelijkheid. Het zou dus kunnen zijn dat er – omwille van behoorlijk bestuur ten aanzien van de algemene verantwoordelijkheid – hoe dan ook partiële aanpassingen moeten gebeuren. Ik denk dat u dat ook zo ziet. Het groter geheel is op zichzelf belangrijker dan het kleinere onderdeel. Ik draag de verantwoordelijkheid voor een groter geheel van de begroting. Het kan zijn dat ik, en dat is dan een deontologische beoordeling van mezelf, toch noodzaak ben aan een afspraak wijzigingen aan te brengen. Dit moet in overleg gebeuren. Ik wil dat niet uitvoeren als een oekaze, die vanuit het Kremlin naar het Ballet van Vlaanderen of een andere instelling wordt gestuurd. U moet aanvaarden dat er ook een globale beoordeling is die kan maken dat op het lagere niveau aanpassingen noodzakelijk zijn.

Ik heb er geen enkel probleem mee dat er hoorzittingen worden gehouden. Ik heb me daarover niet uit te spreken, de commissie moet hierover oordelen. Ik zal naar die hoorzittingen komen om te luisteren naar de problematiek aangaande dans en musical.

Ik vind het niet goed om grote gezelschappen af te wegen tegen kleine. Het is duidelijk dat soms zeer kleine gezelschappen, al naargelang de opdracht die ze zichzelf hebben gesteld, in toneel, muziek of dans, een even schitterende kwaliteit kunnen brengen als hele grote. Het is niet de kwantiteit maar de kwaliteit die telt, weliswaar binnen de afspraken die gemaakt zijn in verband met behoorlijk bestuur, wat de normale invalshoek moet zijn.

De heer Miel Verrijken : Wat heeft uw voorganger aangevangen met I Fiamminghi ? Dat is totaal in tegenspraak met wat u zegt. Deze mensen kregen het verwijt dat ze beschermd werden door een tot een andere politieke partij behorende minister-president. Wat is uw houding tegenover I Fiamminghi en de Beethovenacademie ?

Minister Paul Van Grembergen : Tijdens de Franse Revolutie heeft een filosoof gezegd dat iemand kan worden opgehangen worden aan zijn eigen woorden. Het is al voldoende dat ik soms opgehangen wordt aan mijn eigen woorden, ik wil niet nog eens opgehangen worden aan de woorden van iemand anders.

Het Ballet van Vlaanderen werd opgericht in december 1969 en bestaat ruim 30 jaar. Het heeft een monopoliepositie in het genre van het klassiek ballet en ik heb daar geen probleem mee. Ik denk dat Vlaanderen een klassiek ballet nodig heeft. Ik zou het betreuren dat we uitsluitend zouden concentreren op de moderne dans en het klassieke ballet afschrijven. Het is een zo tijdelijke beoordeling. Wat vandaag glorieus is, kan morgen veel minder glorieus zijn. Klassiek ballet heeft zin, daar kan niet aan getwijfeld worden. Het werd wel altijd nominatim ingeschreven en niet onderworpen aan een kwalitatieve beoordeling. Het is echter niet zo dat het Ballet intern geen kwalitatieve beoordeling maakt, en dat onze regeringscommissarissen geen kwalitatieve beoordelingen maken, maar het is niet inherent verbonden aan hun situatie.

De opmars van de hedendaagse dans situeert zich sedert 1980 en heeft geen link met het klassieke Ballet van Vlaanderen. De nieuwe generatie dansers, choreografen en gezelschappen werd pas sinds 1993 erkend door de overheid via het podiumkunstendecreet, maar in tegenstelling tot het Ballet werden ze meteen onderworpen aan een stevige kwaliteitsbeoordeling. Ik breng dit aan omdat er discussies over zijn. We moeten die niet ontlopen. Ik vind dat het parlement moet nagaan of de instellingen op basis van dezelfde beoordelingscriteria in een globaal kader worden gebracht of niet.

De immense explosie op het vlak van de hedendaagse dans in Vlaanderen en het buitenland, via Anne-Thérèse De Keersmaeker, Jan Fabre, Wim Vandekeybus, Alain Platel, enzovoort, heeft tot gevolg dat de aanvankelijk uitzonderlijke positie van het Ballet nu naast de subsidies voor de moderne dans wordt gelegd. Zo zit het menselijke denken in elkaar. Wie zich engageert in de moderne dans vergelijkt zijn subsidies met die van het klassiek ballet. Dat is geen jaloezie of een Italiaans stedengevecht tussen Venetië en Bologna, het behoort tot de natuurlijke beoordeling die gemaakt wordt in die kringen.

De internationale uitstraling en spreiding van de hedendaagse dansgezelschappen ligt hoger dan die van het klassiek ballet. Uit een recente studie van het Vlaams Theaterinstituut blijkt overigens dat de

internationale uitstraling van het Ballet zich vooral richt op Nederland. Torn ik daarmee aan mijn basiskeuze dat het Ballet er moet zijn en dat zijn bestaansrecht moet verzekerd zijn ? Neen. Ik hou met dit element wel rekening bij de 'beoordeling'. In mijn visie is er plaats voor een klassiek balletgezelschap in Vlaanderen. Het Ballet van Vlaanderen heeft in Vlaanderen bovendien een positie verworven, het is geen fantoom. Het verleent zijn maatschappelijke relevantie aan het belang dat de Vlamingen hechten aan klassiek ballet. Het is een gegede gezelschap, maar het heeft niet de plaats die de moderne dans op dit moment inneemt op wereldvlak.

Het Ballet van Vlaanderen poogt met het initiatief met Jan Fabre aanspraak te maken op vernieuwing. Ik vind het uitstekend dat het Ballet van Vlaanderen de begane paden gedeeltelijk tracht te verlaten. We hebben het Ballet van Vlaanderen in het verleden al om een heroriëntering gevraagd. Er hebben daarover gesprekken met de gedelegeerd bestuurder en met de regeringscommissarissen plaatsgevonden. Uit deze gesprekken is gebleken dat een vermindering van de subsidies begrijpelijk en aanvaardbaar zou zijn. Mits een aantal ingrepen zou de wezenlijke opdracht hierbij niet in gevaar komen. Deze gesprekken zullen worden voortgezet.

Vlaanderen moet over een hoogstaand klassiek balletgezelschap kunnen beschikken. Beide kampen moeten evenwel de nodige inspanningen leveren. Het Ballet moet een degelijk beleidsplan opstellen. Het hierin geschetste toekomstbeeld moet het continueren van de huidige opdracht overstijgen. De Vlaamse regering moet de uitvoering van dit beleidsplan mogelijk maken.

Er bestaan heel wat misverstanden over de middelen waarover het Ballet van Vlaanderen beschikt. De structurele middelen bedragen momenteel 7.377.746 euro. Indien we het totaalbudget in rekening brengen, gaat het hier om een omzet van meer dan 10.183.000 euro. In het kader van de Vlaamse begroting is dit een aanzienlijk bedrag. Dit betekent dat de leiding van het Ballet van Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid moet opnemen. De hedendaagse dansgezelschappen hebben een grotere internationale uitstraling dan het Ballet van Vlaanderen. Wat dit betreft, zullen de verdere gesprekken met het Ballet van Vlaanderen een oplossing moeten bieden.

De musicalafdeling van het Ballet van Vlaanderen is al sinds 1985 actief en verzorgt jaarlijks een drietal producties en een zestigtal voorstellingen. Tij-

Van Grembergen

dens de eerste 10 jaar van haar bestaan bevond deze musicalafdeling zich in een monopoliepositie en bereikte ze op piekmomenten 160.000 bezoekers per jaar. Met het verschijnen van de commerciële musical is de situatie grondig gewijzigd. Het bewaken van de kwaliteitsvereisten valt steeds moeilijker met de concurrentie met het commerciële aanbod te combineren. Bovendien duiken de jongste jaren allerlei kleinere interessante initiatieven op die het genre zouden kunnen versterken en verfrissen. Een heroriëntering van de musicalafdeling in dit sterk gecommercialiseerde landschap dringt zich dan ook op. De musicalafdeling bevindt zich in een heel andere situatie dan de balletafdeling. Het balletgezelschap bekleedt een unieke positie. Er is er namelijk slechts één. Het musicalgenre wordt ook door heel wat privé-initiatieven beoefend.

Moeten het balletgezelschap en de musicalafdeling in de toekomst aan elkaar verbonden blijven? Dit is een afweging die we moeten maken. Samen met de raad van bestuur van de VZW wil ik onderzoeken welke koers het balletgezelschap en de musicalafdeling in de toekomst willen varen. Ik sluit niet uit dat beide afdelingen samenblijven. Als dit een verantwoorde, op een beleidsplan gebaseerde beslissing zou zijn, wil ik ze zeker niet tegenhouden. Als ik hier op een rationele en een onafhankelijke manier over nadenk, lijkt het me echter niet noodzakelijk om beide afdelingen samen te houden. De historische groei en het gedeelde verleden kunnen redenen zijn om de samenwerking te behouden. Het lijkt me evenwel niet noodzakelijk om beide afdelingen samen te houden omdat ze ooit eens aan elkaar zijn gekoppeld. Een nieuwe organisatie voor de vernieuwde musicalproducties, een projectsubsidiepot en een samenwerkingsverband met de musicalopleiding zijn allemaal onderwerpen die mijns inziens aan bod kunnen komen. Ik ben niet bevooroordeeld en ik heb nog geen beslissing genomen.

Ik ben uiteraard bereid om de juiste randvoorwaarden te scheppen en om het Ballet van Vlaanderen de kans te bieden om zijn verschillende taken uit te voeren. Dit is uiteraard afhankelijk van de middelen waarover ik kan beschikken. Als minister van Cultuur moet ik rekening houden met alle noden en met alle kansen die zich in verband met de podiumkunsten voordoen.

De voorzitter : De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen : Ik zou nog even willen terugkomen op een aantal elementen die de minister in zijn antwoord heeft aangehaald. Mijnheer de minister, u hebt enkele terechte vragen gesteld. Moeten het balletgezelschap en de musicalafdeling met elkaar verbonden blijven? Welke rol kan een gesubsidieerde musicalafdeling in een commercieel landschap spelen? Deze vragen kunnen het onderwerp van boeiende gesprekken vormen. Dit betekent echter niet dat het debat over de heroriëntering en de vernieuwing na het nemen van drastische beslissingen een stuk moeilijker zal worden.

Eigenlijk werken politieke partijen op precies dezelfde manier. Politieke partijen spreken vaak over heroriënteringen en vernieuwingen en trachten ook vaak nieuwe mensen aan te spreken. Als de verkiezingsresultaten tegenvallen, blijken echter enkel de oude krokodillen over te blijven en zijn de vernieuwers op de strijdplaatsen verdwenen. We mogen er niet van uitgaan dat een drastische beperking van het budget tot een heroriëntering zal leiden.

Aangezien hier heel wat pertinente vragen zijn gesteld, vind ik de suggestie om een hoorzitting te organiseren zeer waardevol. Op die manier krijgen we de kans om een zorgvuldig afgewogen beslissing te nemen.

Mijnheer de minister, volgens u wordt de rol van de musical als gesubsidieerd genre in een commercieel landschap in vraag gesteld. Volgens mij kunt u zelf een concreet antwoord op die vraag geven. Vinden we het belangrijk dat naast de stukken van de heer Webber ook musicals van de heer Sondheim worden opgevoerd? Willen we ons tot bestsellers beperken of willen we op zoek gaan naar minder populaire, maar kwalitatief hoogstaande segmenten? Dit zijn elementen waarmee we zeker rekening moeten houden.

In verband met de moderne dans hebt u daarnet naar de internationale uitstraling van bepaalde gezelschappen verwezen. Ik herinner me dat we deze discussie in verband met de orkesten ook hebben gevoerd. Het Huelgas Ensemble en het Collegium Vocale richten zich op een bepaald segment van het publiek. In de pers en in bepaalde publiekskringen gooit hun beperkt repertoire hoge ogen. Dit succes stelt het werk van orkesten die een breder repertoire brengen of die een breder publiek aanspreken echter niet in vraag.

Ik verwees daarstraks ook even naar de noodzaak van een klassieke balletopleiding en -praktijk voor een moderne danspraktijk. De Erasmushogeschool

Vermeulen

Brussel heeft meer internationale uitstraling dan om het even welk Vlaams college of om het even welke Vlaamse hogeschool. Die uitstraling is natuurlijk enkel mogelijk door het werk van anderen. Er is dus enerzijds de internationale uitstraling en anderzijds de nationale functie, die soms ongezien een rol speelt of een voorwaarde is om mensen te laten doorgroeien in een bepaald gezelschap met internationale uitstraling en geniale artiesten.

U hebt nog een paar terechte vragen toegevoegd. Een uitgewerkte visie heb ik niet gehoord, maar u zegt ook niet dat u die op dit ogenblik hebt, omdat het landschap veranderd is. Daar moet worden op ingespeeld.

U zegt dat het Ballet van Vlaanderen buiten de evaluaties valt, daar waar alle gezelschappen in het decreet niet aan evaluaties ontsnappen. Is er daaromtrent al werk verricht ?

Minister Paul Van Grembergen : Die vraag is ook nog door iemand anders gesteld. Er is voor het jaar 2001 een verslag van de vertegenwoordiger van de minister van Cultuur. Dat verslag laat zich positief uit over de artistieke werking van de balletafdeling en de musicalafdeling. In het verslag staat wel dat het te betreuren valt dat de internationale uitstraling in 2001 beperkt is gebleven en dat het een uitdaging is om de nodige middelen te vinden om die uitstraling te verbeteren.

De heer Jo Vermeulen : Dat is een goede suggestie.

Minister Paul Van Grembergen : Er was ook een verslag van de vertegenwoordiger van de minister van Financiën en Begroting. Dat verslag is positief en er wordt met waardering vermeld dat de minimumnorm voor de eigen inkomsten ruim wordt gehaald.

De heer Jo Vermeulen : Als parlement kunnen we daar een bijdrage toe leveren via hoorzittingen. De internationale uitstraling van de Vlaamse film was dit jaar ook niet zo groot. We moeten nog steeds verwijzen naar Daens en eventueel nog een paar andere films. We hebben 2 mogelijkheden : de Vlaamse film vergeten of proberen hem een plaats op de internationale markt te geven. Voor dat laatste pleit de regeringscommissaris. Er is echter een verhoging van de middelen nodig om dat te kunnen realiseren. Ik denk dat we de zaken ruimer moeten bekijken dan in de evaluatie.

Ik denk dat we ons huiswerk met betrekking tot ballet en musical moeten overdoen. Er zijn te veel vragen. Er worden een aantal dingen vastgesteld. Welke evolutie is er de laatste 10 tot 20 jaar geweest ? De lessen die we daaruit kunnen trekken, zijn nog niet helder geformuleerd. Ik vind de beslissingen dus voorbarig. Ik heb een vraag om uitleg gesteld en ik kan dus geen motie indienen. Toch vraag ik u met aandrang om het debat voor de beslissingen te plaatsen.

Minister Paul Van Grembergen : Ik ben nooit blind en nooit doof, maar aan het Ballet van Vlaanderen werd grosso modo gevraagd een besparing van 30 miljoen frank te realiseren. De essentiële vraag is dan of ze hun taak, zoals we die bepaald hebben, nog kunnen uitvoeren. De facto zeggen dat daarvoor hun taak onmogelijk is lijkt me geen juiste inschatting.

Bestuursverantwoordelijken, een regering en een parlement, moeten zich telkens afvragen of de ter beschikking gestelde middelen overeenkomen met de essentiële opdracht. Dat debat is nooit afgesloten. Dit moet jaarlijks opnieuw in overweging kunnen genomen. We moeten daarbij kijken naar de oplossing die we hebben gegeven en de verantwoordelijkheden die we vastlegden. Daarom bestaat er een begroting.

Zeggen dat het absoluut onmogelijk zou zijn om 30 miljoen frank te besparen en daaruit besluiten dat het Ballet van Vlaanderen en de musical de doodsteek wordt gegeven, lijkt me een grote overdrijving, die ik niet aanvaard. Soms wordt de discussie op die manier gevoerd. Ik wens ze niet zo te voeren. Ik wens een positief resultaat te bereiken.

– *De heer Jos Stassen, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

De heer Jo Vermeulen : U hebt even verwezen naar gesprekken terzake met de verantwoordelijken. Daar kan en wil ik niet over oordelen. Ik doe daar dan ook geen uitspraken over. Ik beperk me tot de bekommernissen zoals geformuleerd.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik wil beginnen waar de minister daarnet eindigde. Het gaat er niet om of het Ballet met de huidige middelen zijn eventuele opdracht kan vervullen. Mijnheer de minister, wat u nu hebt gedaan is eigenlijk een voorafname op de beslissing over de opdracht. Er bestaat vandaag geen opdracht. Ik ben van oordeel dat de

Van Hecke

middelen die men heeft gegeven noodzakelijk waren. Er moet worden gepraat over bijstellingen en dan moeten de conclusies daaruit worden getrokken. U hebt daar niet op geantwoord.

Onbehoorlijk bestuur gaat niet over de vraag of men de totaliteit moet bekijken. Uiteraard moet u dit doen. Daarom sta ik nog steeds achter het principe van de collegialiteit van de Vlaamse regering. Men moet immers alle noden bekijken. Mijn vraag is : welke verbintenissen bent u aangegaan in die eigen sector ? Welke verbintenissen moet u daar, als behoorlijk bestuurder, nakomen ? Met deze beslissing blijft u daarbij in gebreke. U komt immers niet na wat vandaag in de beheersovereenkomst vastligt. U geeft eenzijdig minder middelen en verklaart dan dat men zal nadenken waaraan die het beste kunnen worden besteed. U spant zo de kar voor het paard. Dat is mijn verwijt en ook het verwijt van de heer Vermeulen. Hij zegt dat alles voor hem ter discussie staat. Hij vraagt om de discussie te voeren en dan, tijdig, de conclusies te trekken wat de programmatie en de contracten betreft. Dat is wat wij u verwijten. Het gaat niet over de vraag of er al dan niet een nieuwe invulling moet komen. Iedereen is bereid om daarover na te denken, te praten en de conclusies te trekken.

Dit gaat niet over grote en kleine instellingen. Het gaat over de fundamentele discussie of Vlaanderen naast de culturele centra eigen instellingen moet hebben met opdrachten die anderen niet kunnen opnemen. Om die reden zijn de grote instellingen ontstaan. Dit was immers een opdracht, zowel in de muziekwereld, met de symfonische orkesten, als in de musea, met het KMSK, als in het ballet, met het Ballet van Vlaanderen, die Vlaanderen heeft gegeven. U mag dat vandaag ter discussie stellen, maar Vlaanderen heeft op dat ogenblik geoordeeld dat het die opdracht moest opnemen en er de volledige verantwoordelijkheid voor moest nemen. De grote instellingen zijn de eigen Vlaamse instellingen. Het gaat me hier niet om 'eigen volk eerst'. Dat weet u zeer goed. Maar dat zijn instellingen die we zelf hebben opgericht en waarvoor we zelf de volledige verantwoordelijkheid hebben opgenomen. We moeten de gevolgen daarvan dragen, tenzij we concluderen dat die opdracht in Vlaanderen niet meer moet worden opgenomen.

Minister Paul Van Grembergen : Dat heb ik niet gezegd.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Neen, maar die discussie moet eens worden gevoerd. Het gaat dus

niet over de vraag of we wat afnemen van die grote instellingen. Het gaat over de vraag of we de volledige verantwoordelijkheid nemen voor wat we eigenlijk in gang hebben gezet.

Of kiezen we voor een andere optie waarbij er minder middelen nodig zijn zodat er ruimte vrijkomt voor andere initiatieven ? Deze discussie zijn we in deze commissie nooit uit de weg gegaan. Mijnheer de minister, ook u moet die durven aangaan. Dat is onze vraag.

De eigen instellingen hebben ook nog een eigen maatschappelijke rol. Ik denk daarbij aan de discussie over het VRK. De inzet van die beroeps-mensen heeft een enorme invloed op het hele amateurgezelschap. De heer Vermeulen heeft reeds verwezen naar het podium dat aan de eigen mensen wordt gegeven om te groeien en ervaring op te doen. Het gaat veel verder dan de producties zelf. We willen graag die discussie eens voeren vooraleer bepaalde beslissingen worden genomen.

We herhalen in deze commissie elk jaar dat de beoordelingscommissies niet enkel de sector maar ook de zogenaamde nominatimgezelschappen moeten beoordelen. Er is geen enkele nominatim die hier niet voor openstaat. We hebben het in het verleden nooit gevraagd. Voor de muzieksector hebben we nu toch zeer duidelijk de opdracht gegeven dat ze aan de normale beoordelingscommissies moet worden onderworpen. Dit moet gestalte krijgen in een beheersovereenkomst. Zo wordt ten minste een gelijkaardige beoordeling gegeven aan de artistieke kwaliteiten. Ik wil wel duidelijk stellen dat ik me helemaal niet geroepen voel om zelf te oordelen. Daarvoor hebben we beoordelingscommissies in het leven geroepen.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer de minister, indien u denkt aan een ontubbeling van musical en ballet, dan kan ik u wel zeggen dat dit niet weinig zal kosten. U weet toch ook dat er een wisselwerking is en dat dansers van het ene genre naar het andere overgaan. Elke splitsing zal verschrikkelijk duur uitvallen.

U hamert op het klassieke aspect van het Ballet van Vlaanderen. Zoals bij elke podiumkunst is er een zomerreces geweest. Ik weet ook dat Tsjaikovski Het Zwanenmeer heeft getoondicht. Jan Fabre heeft er echter toch een moderne draai aan gegeven. Nu is er weer een première. Drie hedendaagse balletuitvoeringen, dat is toch niet slecht

Verrijken

om mee te beginnen ! U zegt dat ze gebonden zijn aan een klassiek repertorium. Dat klopt niet.

De voorzitter : De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche : Ik wil op een paar dingen reageren. Ik denk dat in het algemeen het subsidiëren van instellingen, zij het nominatim of via structurele subsidies, het onderwerp van debat moet kunnen zijn. Het lijkt mij zo voor de hand liggend dat we zonder taboes over bestaande instellingen moeten kunnen debatteren. Ik heb daar geen enkel probleem mee.

Het moet inderdaad worden gezegd dat er de voorbije 3 jaar een absolute stijging is geweest van de middelen voor de culturele sector. Toch gaat het in deze sector nog altijd om het beheren van schaarse middelen. Ik denk dat het gaat om 2,1 tot 2,3 procent van de Vlaamse begrotingsmiddelen.

Minister Paul Van Grembergen : Momenteel krijgt Cultuur 2,2 procent van de middelen.

De heer Dany Vandebossche : De droom om dit op te trekken tot 5 procent, lijkt mij een goede doelstelling, want dan hoeven we minder discussies te voeren. Ik denk dat we nog een hele weg af te leggen hebben.

In een andere commissie heb ik het onlangs nog gezegd : ik ben zeer simpel als het gaat om de besteding van middelen voor de culturele sector. Een goede vriend van mij, een volksfiguur uit het Gentse, namelijk Walter De Buck, deed hierover een zeer treffende uitspraak. 'Hoe meer geld er naar cultuur gaat, hoe minder naar kanonnen'. Dat is een zeer simpele uitdrukking, maar ik ben een absolute voorstander van deze stelling. Ik zou dus zeggen : het beheren van schaarse middelen zorgt voor discussies in die sector, en ik wil die discussies absoluut zonder taboes aangaan. Ik ben er dan ook van overtuigd dat we dit landschap heel dringend in kaart moeten brengen via een hoorzitting in deze commissie.

Naar aanleiding van de hoorzitting over de symfonische orkesten is toch wel gebleken dat we een andere inschatting krijgen van de problematiek op het ogenblik dat ieder daarover zijn stelling naar voren kan brengen. Dat is ook in dit geval heel belangrijk. Ik wil de discussie over de afsplitsing van de musicalafdeling van het Ballet van Vlaanderen niet uit de weg gaan. Ik kan het financiële aspect niet inschatten, maar ik weet niet of dat de belangrijkste discussie is in deze zaak. Ik herhaal nogmaals waar ik daarnet reeds op wees : ik denk dat de musicalafdeling, naast het ballet, in Vlaanderen zijn rol te spelen heeft.

Ik wil hierbij ook verwijzen naar wat minister Anciaux hierover heeft gezegd, namelijk dat die musicalafdeling ook voor de niet-commerciële sector in Vlaanderen absoluut een belangrijke rol te vervullen heeft en dat het musicalgebeuren in Vlaanderen op een andere leest kan worden geschoeid dan de richting die het momenteel uitgaat. Ik verwijs bijvoorbeeld naar recente initiatieven die het niet hebben gehaald. Ik denk dat het belangrijk is dat we die hoorzitting zo spoedig mogelijk organiseren. Ik ben ter zake nooit een pessimist, want de uitkomst van zo'n hoorzitting kan soms heel positief zijn. (*Gelach*)

De voorzitter : De minister heeft zijn verantwoordelijkheid genomen, ik denk dat de commissie dat ook zal doen, op basis van suggesties die we zo snel mogelijk willen krijgen. Als we deze hoorzitting goed willen organiseren en nog een rol willen laten spelen in de begroting, moet ze nog plaats hebben in de 2e helft van deze maand. Ik denk dat we zo snel mogelijk aan de commissiesecretaris moeten laten weten wanneer en hoe we die hoorzitting willen laten plaatsvinden. Ik denk dat we deze discussie dan gedeeltelijk opnieuw zullen voeren bij de begrotingbespreking, aangevuld met de elementen uit de hoorzitting.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 13.18 uur.*
